

Japonlar, sultukları reddedilirse yine askerî harekâta başlıyacaklar

Çinde Japon düşmanlığı her tarafa
sirayet etti Japon tebaası kaçıyorlar

Sultuklarını hamil Japon sefiri yola çıktı fakat
Çin hükümeti uzun bir harbe hazırlanıyor

İngiltere - İtalyan anlaşması

İngiltere ile İtalya arasında «anlaşma», daha doğrusu «yakınlık» hâsiye gelmesinden bahsedilen haberler, bu haftanın en mühim politika hâdisesini teşkil ediyor.

Bu iki devlet arasında bellâhaşî ayırıcı bir mesele olmamakla beraber, Hâbes harbinden beri bir türlü giderilemiyen bir soğukluk vardı. Sene başında, Akdenizde sultün muhafazası için imzalanan bir nevi dostluk vesikası havayı düzeltmek gibi iken İspanya kargasılığı gerginliği daha fazla arttırdı. Ingiltere gazetelerinin, İspanyada general Franko emrinde harbeden İtalyan gönlüllileri hakkındaki yazıları, bu yazılarla İtalyan matbuatinin ağır karşılığı iki devletin arası hiç yoktan açar gibi olmuştu.

Nihayet geçen hafta Ingiltere Haricîye Naziri B. Edenin bir nutku İtalyada iyi tesir yaptı. B. Eden dedi ki: «Akdeniz Ingiltere imparatorluğunun mühim yoludur. Buranın kapanmasına razı olamayız. Fakat, bu yoldan başkalarının da istifade hâkkına asla engel olmayız.»

Bu demektir ki: «Şayet İspanyada general Franko galebe calar da faşist bir hükümet iktidarı ele alırsa, İtalyanın nüfuz ve tesiri ile Cebelüttârik boğazının, yahut garbi Akdenizin Ingiltere için tehlikeli bir yol olmasına tâhammûl edemeyiz. Fakat Hâbesî tam alımı olan İtalya asla merak etmesin, İtalyan gemilerine Süveyş kanalını kapamak aklımdan geçmez.»

Bu dil, İtalyanın işine geliyordu. Ingiltere ise, her zaman olmuşu kabul eden realist politikası ile, İspanya işini daha fazla sarpa sardırmamak için anlaşmayı tercih etti.

Esasen, yeni Ingiltere Başvekili Avrupadaki gergin ve rahatsız edici hâvayı kaldırmayı siyasetine esas kabul etti. Mussoliniye hususi bir mektub yazarak Ingilterenin dost duygularını bildirdi. Mussolini, gene hususi bir cevapla mukâbele etti. Her iki memleketin gazeteleri, hâdiseyi memnuniyetle tefsir ediyorlar.

Bu anlaşmanın mahiyeti ne olabilir?

İki devlet arasında üç türlü anlaşma düşünülebilir: Bütün politikalarda beraber olmak, yalnız muayyen bir mesele etrafında anlaşmak, yahut birbirine sadice umumi dostluk teminatı vermek.

Bütün siyasette birlik ve beraberlik en sârîh ve kuvvetli andlaşmadır. Bugün için az çok, Fransa ile Ingiltere, Almanya ile İtalya arasında vardır. Ingiltere ile İtalya arasında böyle bir siyasi anlaşma olması için Ingilterenin Almanya ile de anlaşması, İspanya ile de birleşmesi, Almanya ile Fransa ile hoş geçinmesi lazımdır. Ingiltere Fransadan ve İtalya Almanyadan ayrılmayaçığını göre, tam mânâsında böyle bir anlaşma ancak dörtlü olabilir. Fakat gerek İtalya, gerek Almanya Fransa ile anlaşmak için, Fransanın Sovyet Rusya

(Devamı 4 üncü sahifede)

Necmeddin Sadak

Şanghay 6 (A.A.) — Paoting'den gelen haberlere göre şimali Çinde bulunan Japon kütahya ileri hareketlerini cenuba doğru tevcih etmeye hazırlamaktadırlar. Bunların hedefleri Paoting ve Sang-Chow şehrleridir.

Çinliler şartları kabul etmezlerse

Şanghay 6 — Röyterin muhabiri bildiriyor: Japonya ile Çin arasında harp veya sultuk vukuu, hükümetinden aldığı talimat üzerine Dairenden Nankine hareket etmiş olan Japon sefiri B. Kowagoenin Çin hükümetiyle yapacağı müzakerele bağlıdır. Japon sefiri, Nankine gitmezen evel Şanghayda birkaç gün durdurak Çin rüesasılı görüşmesi ve fikirlerini anlaması muhtemeldir.

Japon sefirlinin Nankine gitmesinden hiç bir faide melhuz olmadığını beyan eden Çin gazetelerinin, bugün daha mutedil bir lisan kullanmalara büyük bir manâ verilmektedir.

Resmi Çin mahafili, Çin hükümetinin ihtilâfin sarsılmaz bir surette hallini istemekle beraber şerifi bir netice istihsalinde israr edeceğini beyan etmekle ve her ihtimale karşı tedarîf hazırlıklarla devam edilmesini muvafık görmektedir.

Umumî kanaat, Çinin yapılacak

Tokyonun sultuk şartlarını Nankine'ye memur Japon sefiri B. Kowagoen

şartları reddettiği takdirde Japoların cenuba doğru askeri harekâta devam edecekleri merkezindedir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Tifo hastalığı hakkında Sîhiye mûsteşârinin beyanatı

Vakalar çok az olmakla beraber halk aşılanmağa devam etmelidir

Sîhiye Vekâleti müsteşâri doktor B. Hüsameddin iki gün evvel şehrimez gelmiş, tifo salgını münasebetile alınan tedbirlerin verdiği neticeler hakkında tedâkît kattı bulunu-

tir. Bu suretle vukua gelen sirayelerin ani bir şekilde önüne geçirilmesi mümkün değildir. Bir taraftan sârâyete sebeb olan âmilleri izale etmeye çalışmakla beraber diğer taraftan da hastalığa karşı muafiyet veren hâsusi aşı tatbik etmek mücadelenin esaslarını teşkil ediyor. Bu suretle İstanbul içinde 67 aşı istasyonu meydana getirildiği gibi başkaca sey-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dikkatler:

Uç ad

İspanyol asılâzâdeâlerinin bir çok isimleri varmış. Fakat onlar istisnâlîlerdir. Medeni âlemde herkesin bir ferdi, bir de ailevi ismi vardır. Biz de aynı âleme girdigimiz için soyadı usulüne kabul ettik, tatbika da başladık.

Fakat, eskiden mevcud iki adın sonunda, soyadları, iğreti, arzî gibi kalıyor. İsmail Müştak Mayakon, Etem İzzet Benice, Ahmed Emin Yalman, Ahmed Asım Onur, Besim Ömer Akalın, Abdülkadir Ziya Karamurzel gibi...

Diyelim ki, bir müddet için, alıştırma üzere, bu fâcîlî usûle baş viruldu. Hele bir altı şâhsın sıralanması lâzım gelince pek kâlfet oluyor.

Bir ferdi ad, bir de soyadı usulünü kabul etmeliyiz.

Parisin, Ingiliz - İtalyan itilâfına karşı vaziyeti

Roma mahafili, müzakere hakkında ketum davranıyorlar ve Fransanın da iştirakını istiyorlar

Roma 6 — Resmi makamat, Ingiltere ile İtalya arasındaki münâsebatın yeni istikameti hakkında ketum miyeti muhafaza etmektedir.

Hiç şüphesiz yoluñ yarısı katedilmiştir, fakat bu, daha şimdiden müsbat bir takım itilâfnamelerin tanzim edilmek üzere olduğu manasını taammun etmez.

İngiliz siyasetinin müsbat zihniye tini bilen Roma da işlerin Psikolojik bakımdan hadiselerin gösterdiği dereceden daha ileri gitmiş olduğu mütaleesi yürütülmekte ve nazârâ Parise tevcih edilmektedir.

Paris, şimdi bir meçhul teşkil ediyor.

Filvâki başlanılabilecek olan görüşmelerde o kadar mühim meseleler müzakere mevzuunu teşkil edecektir ki Fransanın bu görüşmelerle karışması bir zaruret halini alacaktır.

İngiliz - İtalyan itilâfına karşı nasıl bir vaziyet alacakları bilinmiyor. B. Delbos ve B. Sotan

Müzakerenin kolaylaşması Fransa tarafından ittilâz edilecek olan hattı hâreke bağılı olduğu beyan edilmektedir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Merdivenköyünde esrarlı bir ölüm hadisesi

Ramazanı doğerek öldüren efendisi mi, yoksa arkadaşı İbiş mi?

Üsküdar müddeümülligi ve zabitâ hadîzi zâtında feci, fakat ortaya sürülen iddialara nazaran esrarengiz bir hadisine tahakkut el koymustur. Erenköy civarında Merdivenköyünde oturan bayan Havva; Çatalca civarında Vize kasabasında bulunan kocası Müştaka haber göndererek derhal Merdivenköyüne gelmesini; çünkü uşağı Ramazanın 8 yaşlarındaki kızları Nurânnın ırzına tecavüz ettiğini ve bu işi halletmesini

bildirmiştir.

Bu haber üzerine Müştak Merdiven köyünde gelmiş ve derhal Ramazanı bir köşeye çekerek sorgu altına almıştır. Bu soru sualden sonra; sokâğa çıkışmış olan Ramazana, Kozyatâğı civarında İbiş isminden bir arkadaşı ras gelmiştir. Bu adamın anlatışına nazaran; Ramazan adam akilli dövülmüş ve berbad bir vaziyette idi.

(Devamı 5 inci sahifede)

Londra'da:

Tâcînîler, Japona karşı zecî tedbirlerini istihâzî için Milletler Cemiyetine müracaat ettiler. — Gazetelerden

Negîs — Otel sahibine benden selâm söyle, Çin vatanperverleri için bir kaçı olaçlasın!

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Siirdli Ibrahim eski karısı Binnazı boğazladı

Cinayetin sebebi aşk ve kıskançlıktır. Katil Ibrahim henüz yakalanamadı

Haydarda, Kadiçemesinde dün çok vahşiyane bir cinayet işlenmiştir. Yaptığımız takikata göre cinayet tafsili şudur:

Haydarda Müftüali mahallesinde, Alının kulübesinde 29 yaşında Binnaz namında genç ve güzel bir kadın oturuyor. Binnaz Siirdli İbrahimden boşanmış ve Hüseyinin de metresi olmuştur. İbrahim, Binnazden boşmasına rağmen onu çok sevdiği için peşini bırakmıyor, genç kadın, İbrahim'in takibinden bir çok defalar sıkışık etmiştir.

Son günlerde İbrahim Binnazın oturduğu kulübe etrafından ayrılmaz olmuştur. Dün Binnaz, komşusu Zekiyenin evine gitmek için kulübesin-

den çıkıştı sırada kapıda pusu bekleyen İbrahimle karşılaşmış, eski konusunu karşısında görünce içeriye dalmıştır. İbrahim de Binnazın peşini bırakmadı kulpelere dalmış, kamasını çekerek genç kadının muhtelif yerlerine saplamış, boğazına sağdan sola ve soldan sağa doğru iki kama darbesi indirerek zavallı kadını boğazlamıştır.

Zavallı kadın, kapının dibine düşerek can vermiştir. Katil İbrahim bu feci cinayeti işledikten sonra ortadan kaybolmuştur.

Zabıta canavar katili şiddetle aramaktadır. Bugün yarın yakalanması bekleniyor.

Yüksek Arab komitesinin Filistin'in taksimine itirazı

Muhtıradan tam bir istiklal isteniyor ve taksim projesi reddediliyor

Filistin yüksek Arap komitesi, Filistin'in üç taksimi hakkındaki İngiliz projesine karşı bir broşür neşretmiş ve bunu Milletler Cemiyeti nezdindeki daimî mandalar komisyonile bütün dünya matbaatına göndermişdir.

Bir nüshası da gazetemize gönderilen bu broşürde İngiliz komisyonun raporu, Araplara derin bir suku tu hayale uğrattığı ve mutazarrın ettiği kaydedildikten sonra deniliyor ki:

Komisyonun yanlış, gerek tarihi ve gerekse manevi kaynakları itibarı ile Yahudi ve Arap metalibatının aynı olduğunu iddia eylesmesini yüksek Arap komitesi hiç bir zaman kabul edemez. Yahudiler iki bin senedeben buradan uzaklaşmış olmak itibarı ile Filistin üzerinde bütün haklarını kaybetmişlerdir. Filistin asırlardan beri bu topraklarda kan dökümüş olan Araplara mahdir. İngiliz hükümeti harbi umumide Araplara yaptığı va-

idelerden sonra Yahudilere de Araplar'a vaidlerini nakşecidi vaidler yapmıştır. Binañaleh Yahudilere verilen vaidler mütber sayılabilir. Araplara Filistin'in hiç bir zaman üç taksimine razi olamazlar.

Yüksek Arap komitesinin kanaatinde Filistin meselesini adilâne ve sulh temin edecek bir şekilde halletmek için aşağıda sayılı tedbirler alınmalıdır.

1 — Araplara kendi memleketlerinde tam bir hürriyete hakları tamlanmalıdır.

2 — Yahudi muhaceretine nihayet verilmeli.

3 — Filistinde İngiliz mandasına nihayet verilerek Filistin ile İngiltere arasında Irak ile İngiltere veya Mısır ile İngiltere arasındaki muahedelere müsabık bir muahede aktedilmeli.

4 — Muahedenin müzakeresi esnasında Yahudi muhaceretinin ve Yahudilere arazi satışının durdurulması.

Finlandiya filosu

Manevra yaparken bir Rus filosu ortaya çıktı

Helsingfors 6 (A.A.) — Fenlandiya donanması, Helsingfors önde manevra yapmakta olduğu sırada ortaya ufak bir Rus filosu çıktı ve manevrayı takip etmek ister gibi bir vaziyet almıştır.

Fenlandiyayı resmen ziyaret etmekte olan Alman tahtelbahirlerinin takarrubü üzerinde Rus gemileri ortadan kaybolmuştur.

Alman filosunun Finlandiyayı ziyareti

Helsingfors 6 (A.A.) — B. Holsti, gazetecilere beyanat bulunarak Alman donanmasının yapmış olduğu ziaretin beynemile bir cemilekârlıktan ibaret bulunduğu ve mutad şe kil dairesinde icra edilmiş olduğunu beyan etmiştir.

Suriye Dahiliye Naziri Hasiceye gitti

Şam 6 — Cezire hadiselerini bastırmak ve Cezirelileri tatmin etmek üzere Suriye Dahiliye Naziri Hasiceye gitmiştir.

Rumen kabinesi çekilecek mi?

Bükreş 6 (Akşam) — Diminâtsa gazetesi bildirdiğine göre, kral Karol seyahatinden döndükten sonra başvekil Tătăresko, kabinenin istifasını verecektir. Bu sebeple burada siyasi mafahilde büyük faaliyet görülmektedir. Siyasi görüşmeler yapılmaktadır. Kral Karol, şimdi Yugoslavya'da bulunuyor.

Ispanyada harp

Aşı tayyareler 30 bomba attılar

Cuenca 6 (A.A.) — Saat 6,30 da 3 motörli beş tayyare ile üç avcı tayyaresinden mürekkeb bir aşırı havâ filosu Cuenca şehri civarına takriben 30 bomba atmışlardır.

Sımdıya kadar ekserisi kadın ve çocuk olmak üzere 12 kişinin öldüğü ve birkaç kişinin de yaralandığı testi edilmiştir.

Bilbao 6 (A.A.) — Radio Requets, nasionalistlerin ileri hareketlerinin Cuenca'ya doğru devam etmeyeceğini ve nasionalist orduların Cuenca-Teruel yolu üzerinde bir mevki olan Salvacanete'ye 10 kilometre mesafede bulunmakta olduğunu bildirmektedir.

Albarracin mintakasında 2,000 milisin bugün teslim olmuş oldukları söylemektedir.

İktisad Vekili ayın 17 sinde İstanbul'a hareket edecek

Izmir 6 (Telefonla) — Çeşmede bulunan İktisad Vekili B. Celâl Bayar yarın İpar yatılı Fethiyeye gidecek ve İzmir'e döndükten sonra ayın 17 sinde İstanbul'a hareket edecek.

Yakalanan kaçakçılar ve kaçak eşya

Ankara 6 (A.A.) — Geçen bir hafta içinde gümruk muhafaza teşkilatı, 30 kaçakçı, 1202 kilo gümruk kaçagi, 184 kilo inhisar kaçagi, 2 tüfenk, 1 tabanca, 12 mermi, 40 kesim hayvanı ile 23 kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.

Hatayda yeni rejim

Jandarma kitasının teşkiline başlandı

Antakya 6 (Akşam) — Hatayda yeni rejimin tatbik hazırlıklarına filen başlanmıştır. Ordudaki zabıtana Hatayda mı yoksa Suriyede mi kalacakları sorulmuştur.

Hatay jandarma kitasının da teşkiline başlanmıştır.

Bayraklı'daki yangın takikati
Depoda yanım söndürme cihazlarının noksan olduğu anlaşıldı

Izmir 6 (Telefonla) — Bayraklı benzin depolarındaki yanımın takikatına müddelemumilikçe devam edilmektedir.

Gülistan adında bir kadın müddelemumiliğe müracaat ederek konusunu İbrahim'in yanımın akşamı depoda çalıştığı ve o akşamdan sonra eve gelmediğini bildirmiştir. Bu suretle İbrahim'in de kaybolanlar arasında olduğu meydana çıkmıştır. Ölenlerle kaybolanların sayısı 17 dir.

Şimdîye kadar yapılan takikatta deponun yanım söndürme mahsusus cihazlarının noksan olduğu anlaşılmıştır. İsticâb edilen işçiler de bunu teyid etmektedirler. Zarar miktarı henüz katı olarak tespit edilememiştir. Gazetelerde ölmüş olduğu yazılın gümruk muhafaza memuru Zühtü sağıdır. Hastanede tedavi edilmektedir.

Sırp patriği

Zehirlenerek değil zatürrieden ölmüş!

Belgrad 6 (A.A.) — Belediye patrik Barnabe'nin ölümü hakkında bir tebliğ neşrederek patriğin zehirlenerek olduğu hakkında dolaşan şayaları nihayet vermiştir.

Cesedi muayene eden 9 doktor, patriğin zatürrieden vefat ettiğini beyan etmeleridir.

Defterdarlar arasında değişiklik

Ankara 6 (Telefonla) — Sivas defterdarı İhsan Manisa, Rize defterdarı Sadık Giresun, Giresun defterdarı Said Gaziantep, Kayseri defterdarı Halil Sivas, Ağrı defterdarı Hasan Burdur, Seyhan tahsil şefi Sıtkı Bitlis, Uşak mal müdürü Muhammet Ağrı defterdarlığına tayin edildiler.

Lord Plymouth

Otomobil ile giderek hafif bir kaza geçirdi

Londra 6 (A.A.) — Lord Plymouth, bindiği taksinin bir otomobile çarpışması neticesinde maruz kaldığı şartıyla sağ gözünün üzerinde hasıl olan yaranın öğleden sonra toplanacak olan ademi müdühalâ komitesinin mesaisine iştirakine mani olmuştu.

Lord Plymouth, çarpışmasından sonra derhal hastanede tedavi edilmişse de alyonulmasına lüzum görülmemiştir.

Kitaplar ve kadrolar

Mektep kitapları tesiri evvelde hazır olacak

Ankara 6 — Maarif vekâleti ilkelerinde mektepler açıldığı zaman kitapların hazır bulunması için esaslı tedbirler almıştır. Devlet matbaası kitapları yetiştirmek için geceleri de çalışır.

Orta tedrisat müdürlüğü de mülâlim kadrolarını hazırlamağa başlamıştır. Kadrolar, ağustos sonunda tebliğ edilecektir. Bu sene yeni bir çok orta mektepler daha açılacaktır.

Ademi müdahale komitesi

dün de bir karar veremedi

İctima bilâ müddet tehir edildi, İspanya sularında ecnebi vapurlarına tecavüzler devam ediyor

Londra 7 (Akşam) — Ademi müdahale tâli komitesi dün toplanmış ve bir saat müzakerelerin bulunduğu halde bir karara varamamıştır. İctima bilâ müddet tehir edilmişdir. Komite Lord Plymouth, Sovyet Rusyanın Frankoya muharip sıfatını tanıtmakta israrından doğar çıkmaza bir çare bulmağa memur etmiştir. Önümüzdeki içtimai 2 veya 3 hafta geçmeden aktedilmeyeceği tahmin edilmektedir.

Cebelütte 7 (Akşam) — Monte

Coya namındaki İtalyan vapuru, meçhul tayyarelerin tecavüzüne uğrayan İngiliz bandırı Korporal vapurunun imdadına koşarken kendisi de tecavüze uğramış ve hafifçe hasara uğramıştır. 3 tayyare Korporal vapuruna 14 bomba attıkları halde isabet ettirememişlerdir. Meçhul bir tahtelbahirin tecavüzüne uğrayan Mari Terez vapuru ağır hasarla uğramış bir halde Marsilyaya gelmiştir. Büttün bu hâdiseler, Londra şiddetli bir endişe uyandırıyor.

Almanya Küçük itilâf zümresini yıkmak istiyor

Fransız gazeteleri, Almanyâ Çekoslovakaya hücumlarını bu maksada atfediyor

Paris 6 (A.A.) — Almanyâ Çekoslovak aleyleşârlığı hakkında Echo de Paris gazetesine Pertinax söyle yazmaktadır:

«Çekoslovakâya karşı panjermanist hücumlarının zaman zaman tekrâr ettigini kaydetmek lazımdır. Görünüşe göre Hitler devleti bazı şiddetli teşebbüslerini muhik göstermek için bir şikâyet kolleksiyonu hazırlamaktadır. Ananî panjermanizmin vazifesini kolaylaştıracak olan şey, Hitlerizmin etrafâ korku salması değildir. Nazi macerasında Almanyâ, «Şarka doğru tazyik» siyasetini muhik göstermek için mükerren zikrettiği yüksek medeniyetli memleket vasfini kaybetmiştir.

«Almanyâın israrla Çekoslovakâya hücum ederek Romanya ile Yugoslavyâya karşı mültefit davranışını nazari dikkatî celbetmiştir. Bu manevra gayet sârihtır. Almanyâ bu hareketi vasatı Avrupada serbes bulunmak için küçük itilâf grupunu dağıtmıştır. Küçük itilâf, filhakka sulhün esası âmillerinden biridir. Onu dağıtmak teşebbüsleri şimdîye kadar hiçbir netice vermemiştir. Bundan sonra da böyle olacağından eminiz.»

Japon gemileri

Bugün saat 17,5 da limanımızdan ayrılmış!

Limanımızda bulunmakta olan Japon mektek kruvazörlerindeki zabıtalar ve talebe bu sabah Türk zabıtalarının refakatinde Topkapı sarayı, müzeleri, diğer tarihi âbîdeleri ziyaret etmeleridir.

Japon ataşemiliteri, Japon amiralı serefine Parkotelde bir öğle ziyafeti vermiştir.

Şehrimde bulunan Japon gemileri vis amiral Toga bugün saat on yedide İwate kruvazöründe bir çay ziyaferi vermiştir. Burada şehrimizin bir çok tanımış simaları ve ecnebi sefaretlere mensup bir çok zevat bulunmuştur. Japon bahriyelileri büyük alâka ile seyredilen birçok millî oyuncular oynamışlardır. Bilhassa kendini müdafaa sanâti diye anılan oyuncular çok alâkârlılmıştır. Küçük oyuncu bir çok ziyaretçisi heyecane düşürmüştür. Kruvazör gezildikten sonra saat on dokuzda ziyaretçiler iyi bir intiba ile gemiden ayrılmıştır.

Dün akşam saat 20 de Japon büyük elçi Ayaspaşâdaki ikametgâhında amiral serefine bir akşam ziyaferi vermiş ve bunu bir suvare takib etmiştir.

Japon amiralı Koga, bugün amiral gemisinde hükümet erkânı şerefine bir veda ziyaferi verecektir. Japon kruvazörleri Pire, Napoli, Marsilya, İskenderiye, Süveyş tarikile memleketlerine dönmek üzere bugün saat 17,5 da limanımızdan hareket edeceklerdir.

Pasaport dolandırıcıları

Zabıta bir Rum ile iki Ermeniyi, ecnebi tabiiyetinde bulunan muhâtil kimselerden pasaport çikarmak bahanesile para almak suçile yakalanmıştır. Hristos, Leon ve Elmasyan isimlerini taşıyan bu adamlar 250 lira kadar bir para almışlardır. Haklarında tâhrikat devam etmektedir.

On iki adada tevkifler

Bazı Rum eşrafı casusluk tökmeye yakalanmışlar

Dünkü posta ile gelen Temps gazetesi Hayfadan telgrafla bildiriliyor:

O iki adadan Hayfaya gelen haberlere göre İtalyanın tahtı işgalinde bulunan on iki adada bazı tâhrikler vukubulmuştur. İtalyanlar, temmuzda Kalimnos, Leryoz ve Patmos adalarında bir çok tevkifler yapmışlardır. Bir çokları eşraf olmak üzere şüpheliler siki bir sorguya çekildikten sonra casusluk tökmeye tevkif edilmişlerdir.

Balkan antântı nakliyat kongresi

Bükreş 6 (Akşam) — Romanya'da Braşov kasabasında Balkan antântınakliyat kongresi toplanacaktır. Kongre bir hafta sürecek. Kongrede müttefik Balkan memleketlerinin bu yollar arasında müsterik teşriki mesai ve umumi tarife yapılması da görüşülecektir.

Ankara trenleri

Ankara 6 — 16 ağustostan itibaren İstanbul trenlerinin Ankara'ya gelen saatleri değişecek, Ankara'ya 8,43 de gelen posta treni 7,30 da, 9,50 de gelen ekspres de 9 da gelecektir.

Yeni mülkiye müfettişleri

Ankara 6 (Telefonla) — İmroz kaymakamı Selim ile birinci umumi müfettişlik emniyet müşavir muavini Ömer Hulusi üçüncü sınıf mülkiye müfettişliğine tâyin edilmişlerdir.

Üçüncü umum müfettişlik muhâtili seyahate çıktı

Erzurum 6 (A.A.) — Üçüncü umum müfettişlik mıntakasında yedi vilâyet sporcularından müteşekkîl bir doğu karşılık spor takımı yurt dâhilinde bir turneye çıktıktır. Kafîle 13 ağustosda Trabzon'dan hareketle sıras

Cadde denizde mecnun
bir naraci

Bu tabir ne kadar hoşuma gidiyor; onu pek veciz, pek manalı bulurum: Cadde deniz!

İstanbulun dışında yaşamadığımızda denizlerin türli türli olduğunu bilmesiniz belki... Meselâ, Beyrutun denizi, Şamın öte yanındaki sahraye benzer: Tenha, rüzgârlı ve cehennemi... İnsanın gözlerinin içine kum zereleri kaçıyor ve hmine kapılabilir...

Üzerinde sandalla gezeyim derseniz kabili değil... Manzaranın letafetine bakıyorum derseniz letafet ne arar?... O sahilin sularında bir tek cazibe, bir tek oyalayıcılık yoktur.

Denizleri bol bol resmeden İstanbullu ermeni Ayvazovski, Ruslar tarafından benimsenmiş bir ustattır.

O, Karadenizin gurublarında, tülularında, firtinalarında romantik ifadeler bulmuş. Fakat alelâde fanilere mahsus bir gözle, hele sürekli surette, Karadenize bakmak ta insana yorgunluk verir. Enginler, enginler, enginler... Kirk yılda bir kere bir yelenki, bir vapur görünecek...

Baltığın sorarsanız, kurşunıdır. Tuzlu sularda tatlı renkler ve işıklar görmeğe alışık olan İstanbul'un gözlerini güzelliğin zügürültüyle ister!

Cebelüttarlıktan itibaren, İngiltereye kadar Atlas denizinin manzarasına, hareket ve faaliyet noktasından hiç diyecek yoktur. Burası, «Cadde deniz» de değil, «Meydan deniz» dir. Oradan geçenken ufukta vapur ve gemilerin kaybolduğu bir ána rastlamışım. Ekseriya on beş yirmi vapuru çevresinde görürsunüz... Sonra bu ummanın diğer bir hususiyeti de belki sudur: İnsan, okuduğu coğrafyanın tesirinde kalarak, diğer denizlerde kendini aşağı yukarı bir göl içinde teşvik eder. Karşı tarafın kapalı olduğu hissini asla kaybedmez. İtalyanın siyaseten hissettiği mahpusluğu, ferd de, koskoca Akdenizde şahsen duyar... Fakat Atlas denizi öyle değildir: açık, nihayetsiz bir umman....

Hüllâsa, denizler türli türli oluyor ve galiba bu çeşitlerin en güzel, en harikulâlesi bizim denizlerdir: Boğaziçi, denizi, Marmarayı meydana getirecek, Halicin sokak içi denizi, çıkış denizi...

Bir ecnebi dostum dedi ki:

— İstanbul'a ancak pencerenin önünden oturup denizi seyretemek için geliyorum. Tabiatım hareketi ve cemiyetin hareketi, hiç bir denizde bu kadar mükmel toplanmamıştır. Dünyanın en eğlenceli cadde denizi sizin şehrinizdedir. Mavi sulara burada alışmış olan, başka yerdeki nasıl tahammül eder, bileyim! Sevgili karısı ölüp de alelâde yeni bir kadına evlenen adamın bedbahtlığına düşmez mi?

Şimdiden kadar İstanbul'un denizinde her türlü sahiyet vardı: İş adamı silepler, küçük esnaf şirket vapurları, aristokrat transatlantikler, fukarai kâsibe takalar, çit kırıldım yatlar, üniformalı zırhlılar, kığık hanım kotralar, iissiz salapüfalar, çoluk çocuk sandallar, hüllâsa, bir caddede ne türli halk bulunursa, cadde denizimde de onlara muadil olacak deniz sahiyetleri vardı. Arada sırada keyif olmuş, şarkılar söyleyen bir tenezzüh vapuru raslanırdı. Fakat son günlerde bir mecnun türedi: yağmurdu, doluydu, öyledi, ikindiyi dinlemiyerek na-ra ata ata geçiriyor... Şirketin 71 numaralı ve radyolu söze fantezi vapuru!

Türk - Leh ticaret mukavelesinin metni

Dün alâkadar dairelere tebliğ edildi

Meryete girmiş olan yeni Türk - Polonya ticaret anlaşmasının metni dün alâkadarlara bildirilmiştir. Türkiye ile Polonya arasındaki ticari münasebat her sene biraz daha inikşet ettiği için yeni anlaşma çok güzel bir şekilde hazırlanmış, her iki tarafın müsterek menfaatleri göz önünde tutulmuştur.

ŞEHİR HABERLERİ

Haklı şikayetler

Susuz mahalleler

Kırçesme sularının kesilmesi yüzünden susuz kalan mahallelerden şikayetler, bu son günlerde birbirini takip ediyor. Bugün aldığımız bir şikayet de dercediyoruz:

Unkapamıda Kasap Demirhan mahallesinde senelerden beri mebzulen akan Kırçesme suyunun musluğu çıkarılarak çesme kırıltıldı. Şimdi bütün mahalle susuzluktan kırbelâya döndü. Mahallenin içinden terkos geçmediği için çesmeye terkos suyu bağlandı. Bu civarda ise tifo hastalığı çok olduğu gazetelerde görüldü. Şimdi de susuzluk yüzünden bu mahalle pislik içinde kalmak tehlikesine maruz kalıyor. Belki bu susuzluk yüzünden temizlik yapılamamasından başka bir hastalık zuhur eder. Ekseriyette ahsap olan bu semt yangın tehlikesinde büyük felâketterle karşılaşabilir. Bu sıcak mevsimde böyle 300 hanelyi bir mahallenin susuzlanması pek acı bir manzadır. Mahallenin yakını yerlerinden terkos boruları geçmektedir. Bu çesmeye de terkos getirilecek olursa kapının önünden terkos geçen evler de terkos almak arzusundadır.

Bu şekilde yapılacak masraf da yarı yarıya inmis olur. Alâkadar makamların dikkat nazarlarını celbeder ve bu günlerde mahalleme su getirilmesini yanık bırakırız.

NOT:

Karilerimizden gelen şikayet mektuplarını dördüncü sahifemizde okuyuyoruz.

Van gölü vapurları

Dün Van gölüne ilk vapur merasimle indirildi

Van gölü için fabrika ve havuzlarda inşa edilen iki vapur parçaları ayrılarak ambalaj halinde Vana sevk edilmiş. Bu vapurlardan birinin montajı bitmiş ve bütün aksamı birbirine takalarak dün merasimle göle indirilmiştir.

Vapurun ismi Vandır. 200 tonluktur. 50 tonluk esyadan başka 118 yolcu da taşıyabilecektir. Dizel motorevi ve çift uskuru olan vapur göde 9 mil süratle hareket edebilecektir. Vapurun yalnız motörü Avrupadan getirilmiş, diğer bütün aksamı birbirine takalarak dün merasimle göle indirilmiştir.

Bu vapurun eşi olan ikinci de on beş, yirmi gün sonra göle indirilecektir. İkinci vapurun adı da Bitlisdir. Vapurlar 70 şer bin liraya mal olmuştur.

Fatih ve Şile kaymakamları

Münhal bulunan Fatih kaymakamlığına Şile kaymakamı İhsan ve Şile kaymakamlığına da Gölcük kaymakamı Rebiinin tayinleri hakkında emir dün Vilâyete tebliğ edilmişdir.

Yeni Fatih kaymakamı B. İhsan bugünden yeni vazifesine başlayacaktır.

Radyoda konferans

Doktor B. İbrahim Zati Öget bu akşam saat 19.5 de İstanbul radyosunda «Mücürim ve serseri çocukların ve İslahhaneler» mevzu bir konferans verecektir.

Bay Amcaya göre...

İstanbullular ötedenberi ağaçsızlığı şikayet eder dururlar bay Amca...

Akşamci

... Bu ihtiyacı gidermek için arasıra ağaç bayramları yapılıyor...

... Halkın ağaç sevgisi uyandırılır. Fakat sonunda şehir gene ağaçsızdır... Bunun sebebi de plânsız çalışmaktadır sanırım...

... Halbuki şimdi yeni yapılan bir programla beş sene sonra şehirde ağaçsız bir yer kalımıacak. İyi değil mi?..

SOHBET:

Derkenar

— 1 —

Filosofları anlamak için lâzım gelen fikir terbiyesini vaktinde edinmemidim Descartes'i pek az okudum. M. Paul Claudel, ona hilecum eden bir yazısında (Nouvelles littéraires, 24.7.37) diyor ki:

«Ekseriyetin kanaatini bazan hakikatın zamanı, bazan da aksi olarak gösterir.»

Bir adamın fikirlerinde böyle tezadalar bulunması bence samimiyetinin, kendi kendine de esir olmasızın daima düşündüğü, hissettiği gibi söyleşenin delilidir. (Filosofları severek, anlıyarak okumama mani olan belki de fikri terbiyemin noksasından ziade «système» lere karşı duydugum tabii husumettir.)

— 2 —

Bir kitabda muharririn söylediğinden veya söylemek istediği ziyade, ona okuyanların bulabildiği mana ehemmiyetlidir. Yazanın emirlerine tâbi olmuş, o ne istemisse yalnız onu bildiren, hasılı kendi kendine hayatı olmamış hitab, zavallı bir eserdir. Onun sahibi de zavallıdır; çünkü sahibi içinde kendi için gizli kalmış bir nokta yok demektir: Bütün imkânlarını tahakkuk ettirmiştir, daha ileri gidemez.

Eser, sahibinin ta kendisidir; yani onu, kendinin anlıyabilmediği ve anlayamadığı tarafları ile temsil eder. Bunu içindir ki bizim bir eserde, muharririnin kasdetmediği halde bulduğum mânâ, muharririn kafasında mevcuttur, ancak onu kendisi farketmemiştir.

Bittabi bu, gayet nazik bir iştir; çünkü birtakım adamlar, bazı eserlerden hiç olmayacak mânâları çıkarmağa kalkarlar ve: «Mademki eser, bu mananın verilmesine müsaiddir, o halde bu mânâ kendisinde var demektir» diye hak kazanmak isterler.

Öyle ama birtakım budalalara mazeret teşkil etmesi ihtiyalini düşünen olursa hiç bir hakikati söylemek icab eder. Öyle insanlar vardır ki iki kere iki dört eder hakikati üzerinde birtakım saçmalar bina etmeye kalkarlar.

— 3 —

Nietzsche'yi daha doğrusu Zarathustra'sını kaç defa okumağa kalktı, her seferinde elimden düştü. Herkes söylediği için büyük bir mütefekkir olduğunu kabul edebilirim; zaten öyle olduğunu reddedebilmek için hiç olmazsa başlıca eserlerini dikkatle okuyabilmek lâzım. Benim elimden gelir şey değil...

Fakat eserini kâfi derecede tedkkî etmekszin de gururuna ne kadar sînrîlendigimizi söyleyibiliriz. Ondan ne okudumsa her satırında: «Ben... Ben... Ben...» diyen bir eda var. Ecce homo'sunun bir habim adı: «Ben niçin bu kadar güzel kitaplar yazıyorum» dur.

Kendisini o kadar büyük gördüğü yetmemiyez gibi büyük adamlara her türlü imtiyazların bahsedilmesine de taraftar... Bu filosof, Cürüm ve ceza'daki Roskolnikof gibi bir şey onun gibi adam öldürmüyorken onun gibi düşünüyor. Şüphesiz ondan daha usta. Fakat Roskolnikof da, fikirlerini icra etmeye kalkıp nihayet viedan azabı duymasayı, Sonia'yı tanımasya, sefalete acımasayı yaşılandıkça Nietzsche kadar usta olabilirdi.

(Devamı 4. üncü sahifede)

Nurullah Ataç

... Bu ihtiyacı gidermek için arasıra ağaç bayramları yapılıyor...

... Halkın ağaç sevgisi uyandırılır. Fakat sonunda şehir gene ağaçsızdır... Bunun sebebi de plânsız çalışmaktadır sanırım...

... Halbuki şimdi yeni yapılan bir programla beş sene sonra şehirde ağaçsız bir yer kalımıacak. İyi değil mi?..

B. A. — O zamana kadar apartimanlardan boş yer kalırsa elbette iyil..

... Bu ihtiyacı gidermek için arasıra ağaç bayramları yapılıyor...

... Halkın ağaç sevgisi uyandırılır. Fakat sonunda şehir gene ağaçsızdır... Bunun sebebi de plânsız çalışmaktadır sanırım...

... Halbuki şimdi yeni yapılan bir programla beş sene sonra şehirde ağaçsız bir yer kalımıacak. İyi değil mi?..

B. A. — O zamana kadar apartimanlardan boş yer kalırsa elbette iyil..

... Bu ihtiyacı gidermek için arasıra ağaç bayramları yapılıyor...

... Halkın ağaç sevgisi uyandırılır. Fakat sonunda şehir gene ağaçsızdır... Bunun sebebi de plânsız çalışmaktadır sanırım...

... Halbuki şimdi yeni yapılan bir programla beş sene sonra şehirde ağaçsız bir yer kalımıacak. İyi değil mi?..

B. A. — O zamana kadar apartimanlardan boş yer kalırsa elbette iyil..

Japonlar, sulu teklifleri reddedilirse yine askeri harekâta başlıyacaklar

(Baş tarafı 1inci sahifede)

Hankowda muharebe başlamak üzere

Sanghay 6 — Hankowda Japonlarla Çinliler arasında muhasamata başlamak ihtiyalî vardır. Vaziyet endişelidir. İki taraf askerleri, Japon imtiyazlı muntakasile topraklarını birbirinden ayrıarak hudson muntakası üzerinde karşı karşıya harbe hazır bir vaziyette bulunuyorlar. Hankowda Japon tbaası himaye edilmelerini istiyorlar. Japon muntakasına, Japon bahriye silâhendazları çıkarılmıştır.

Japon teklifleri reddedilecek

Nankin 6 — Çang-Kay-Şek, on iki muntakayı temsil eden askeri rüesa ile görüşmüştür. Mareşal Çan-Kay-Şek'in riyaseti altında bulunan Çin müdafaa komitesi Nankinde hali içtimada bulunuyor. Japonyanın Çine yapacağı teklifler ne olursa olsun Çin'in Tiyengin Pekin muntakalarının askerlikten tecridine ve Mançuri hükümetinin tanınmasına aid Japon tekliflerini reddedeceği katiyetle beyan edilmektedir.

Cin uzun bir harbe hazırlanıyor

Londra 6 — Nankindeki Daily Telegraph muhabirinin işaretine göre Çin hükümeti, Japonya ile yapacağı müzakerelerin netice vermeceğinden korktuğu cihetle, uzun bir harbe hazırlanıyor. Sahil şehirleri ve bilhassa Japonların karadan ve havadan hücumlarına fevkâlade maruz kalan Yang - Tse tarafları kadınlarla çocukların tahliye edilmektedir.

Japon ticaret gemilerine vaziyed edildi

Londra 6 — Tokyo ile Bombay arasında işlemekte olan Japon gemilerine sevkiyatı askeri için vaziyed edilmiştir.

Amerika tayyarecileri Cin hizmetinde

Londra 6 — Amerika husus tayyare pilotlarının Cin harp tayyarelerini idare edecekleri rivayeti Tokyo'da

Merdivenköyünde ölüm hâdisesi

(Baş tarafı 1inci sahifede)

Ibiş, Ramazanı bir otobüse bindirerek Haydarpaşa hastanesine getirip yatarmış, hadiseyi de karakola haber vermiştir. Bu esnada Ramazan hastanede ölmüştür. Bu ölüm hadisi üzerine derhal alâkadarlar soruya çekilmişlerdir.

Ibişin sözlerine mukabil, Ramazanın efendisi Müştak ile karısı Havva da Ramazanın kendileri tarafından dövülmüş değil, bilâkis öteden beri aralarında bir alacak verecek davası bulunan Ibiş tarafından dövülmüş olacağını, buna münzam olarak Ramazanın 8 yaşındaki kızları Nurana da tecavüz etmiş olduğunu söylemişlerdir.

Alâkadar makamat, bu esrarengiz ölüm hadisini aydınlatmak için tâhâkât devam ediyorlar. İleri sürülen iki iddiadan hangisinin doğru olduğu henüz katiyetle tespit edilmiş değildir.

B. Hitlerin kitabından 3 milyon nüsha basıldı

Berlin 6 (A.A.) — B. Hitlerin Mayın Kampı ismindeki kitabının basılış adedi halen üç milyonu bulmuştur.

Istanbul Belediyesinden :

10 Ağustos 937 salı gününden itibaren Karaköy köprüsü üzerinde seyâsefer icabı ve Belediye zabıtası talimatnamesi ile Belediye tenbihi hükümlerine göre aşağıda yazılı hususat tatbik edilecektir.

Sayın Halkın ve bütün vesaiti nakliye sahipleri ile şoförlerin arabacı ve sürücülerin aşağıdaki maddelelere riayet etmeleri ilân olunur.

1 — Halk köprü üzerinde yaya kaldırımlardan bir taraftan diğer tarafa ancak çivi ile işaret edilen saha dahilinden geçecektir.

2 — Bütün nakil vasıtaları, bu sahaya geldiği vakit buradan yaya geçen varsa derhal duracak ve yaya gidenler geçiktan sonra yoluna devam edebilecektir. Bu sebeple nakil vasıtaları bu sahaya gayet ağır gelmelidir.

(B.) (4880)

hümmâli bir diploması faaliyetine sebebîyet veriyor.

Japon tebliği

Tokyo 6 (A.A.) — Askerî harekât sahâsında 5 Ağustos vaziyette bir deşîlik olmamıştır.

Japon aleyhîlî hareketi artmuş ve umumi bir mahiyet olarak bütün Çin'e sirayet etmiştir. Japon tebaası memleketi terketmeğe başlamıştır. 5 Ağustos Japon kolonisi mensupları Şankiakow «Kalgan», Tai-Yuen ve Tsinan'ı tahliye temîslerdir.

Tsinan - Kia - Çeu şimendifer hattı üzerinde bulunan Japon kolonileri ile Satou ve Yu - Nan'da bulunan Japonlar bu şehirleri terketmişlerdir.

Yang - Tse nehrinin Menba cihetindeki muntakalarda ikamet eden Japon tebaaları evlerini terkederek Şanghay istikametinde kaçmaktadır. Tahliye işleri hemen bitmiş gibidir.

Alman zabitleri geri çekilecek

Berlin 6 — Almanya hükümeti, Çinde bulunan Alman askeri mülâlimlerini geri çekmeğe düşünüyor. Zira bugünkü ihtilâf uzarsa Alman mülâlimlerinin Çinde bulunduğu, Japonya tarafından gayri dostane bir hareket telâkki edilecektir.

Timesin mühim bir ihtarı

Londra 6 (A.A.) — Çin'deki hadiselerde tâhis ettiği baş makalesini Times gazetesi şu suretle telhis etmektedir:

«İngiltere ve Amerika hükümetleri sulu lehinde Tokyo nezdinde ciddî teşebbüslerde bulunmuşlarsa da Tokyo kavgaya başkalarının iştirak etmesini hoş görmeyeceğini işrab etmiştir.

Japon imparatorluğu eğer son ayarlar zarfındaki hareketile derpi etmekte olduğu cezî siyasetin, mesliyet tanımıdan başka birşey ifade edeceğini zannediyorsa yanılıyor. İnsan, düşmanlarını seçebilir fakat istediği gibi dost bulamaz.

Japonya, diğer devletlerin kendisine pek fena bir nazarla bakmasını intac edecek bir işe girişmiştir.»

Nietzsche de Roskolnikof'un gururu, bütün zalimce fikirleri var; fakat onun - her seye rağmen - insanlığı anlayan tarafı yok.

Dostoyevski'nin başka bir kahramanı, Karamazof kerdeşler'deki İvan ile Nietzsche'nin bir benzer tarafı vardır. Stavrogin de bir derecede kadar Nietzsche'dir Zaten Dostoyevski'nin - sevmemiği demeyeceğim, o her insana karşı bir sevgi duyar - muhabza ettiği, taklib ettiği bütün sahûslarında Nietzsche'yi andiran bir taraf vardır.

Bugünkü dünya ikiye ayrılmış: Bir tarafta Nietzsche'ciler, şiddet tarafı, insanı dökmeği hiçe sayanlar; öte tarafta bütün insanlık muhabbeti ile Dostoyevski. Nietzsche'nin büyülüüğünü inkâr etmeyorum, ancak Dostoyevski'yi tercih ettim.

Nietzsche - özü itibarile - yeni değil: Deccal kadar eskidir.

Nûrullah Ataç

Almanyada bir katolik mecmâası yasak edildi

Berlin 5 (A.A.) — Devlet gizli polisin kararile, Sontag Grus Amkranken Bek ismindeki haftalık katolik mecmâası Almanyada yasak edilmişdir.

İngiltere - İtalyan anlaşması

(Baş tarafı 1inci sahifede)

ile ittifakından vazgeçmesi şart koşuyorlar. Fransanın bugünkü siyasete göre böyle bir şeye imkân yoktur. Bundan dolayı İngiltere ile İtalya arasında -şimdilik olsun- geniş bir siyasi birlik anlaşması çok güçtür.

İkinci şekilde gelince, İngiltere ile İtalyayı ayıran muayyen bir ihtilâflı mesele yoktur. Hâbes emrîvakiini İngiltere çoktan kabul etmiştir. Bu emrîvakiin tasdiki, bir İngiliz meselesi değil, Milletler Cemiyeti meselesi. İspanya hâdisesi ise yalnız İngiltere değil, İngiltere kadar Fransa, Almanya ve Rusya alâkadar ediyor.

Su halde Londra ile Roma arasındaki anlaşma yolu, umumi bir dostluk havası yaratmaktan, iki devletin birbirine istikbale ait teminat vermeleinden ibaret olabilir. Bu dostluk havası, hiç şüphe yok ki, Akdenizde sulhî kuvvetlenmesine, Avrupa'da silâh yarışına müncüer olan rahatsızlığın azalmasına yardım edecktir. İlk adımda, İspanya harbi -bâraz da zora-ki olarak izafe olunan - vahim ve hâd vaziyetini kaybedecek, Hâbesistan ilâhâkinin resmen tanınmasına İngiltere Cenevre delâlet edecek, buna mukabil İtalya belki Milletler Cemiyetine dönecek, bu sayede, Avrupanın garbında sulhî temin edecek olan Larkano misâkinin dört devlet arasında yenileşmesi mümkün olabilecektir.

Her halde, yeniden esmeye başlayan bu hava sulu dostlarını memnun eder. Akdenizde sulhî devamı ile çok yakından alâkasi olan ve hem İngiltere, hem İtalya ile hakiki dostluk bağları bulunan Türkiye, bu iki büyük Akdeniz devletinin sulh için birleşmelerinden en çok sevinen devletir.

Necmeddin Sadak

Parisin, İngiliz - İtalyan itilâfına karşı vaziyeti

(Baş tarafı 1inci sahifede)

Paris 6 — Cereyan etmekte olan İngiliz - İtalyan müzakereleri hakkında Petit Parisien gazetesi'nin Roma muhabiri, söyle yazmaktadır:

«İtalyan gazeteleri, İngiliz - İtalyan yaklaşmasının aynı zamanda Fransız - İtalyan yaklaşmasını yüksüde getireceğini iddia etmektedirler. Halbuki bizzat Duçe ile Fransa ile İtalya arasında halledilecek mühüm meseleler olduğunu söylemiştir.

Romadan Matin gazetesine bildiriliyor:

«Sureti umumiyede görüneceğine göre İngiltere ve İtalya hükümetleri müstakbel eserlerinin İslahını zamanla bırakmağa mütemâyidirler. Başvêkâletlere bir tevakkuf devresi geçirilecek olan, nazır ve diplomatların yaz tatili geçirmeye gitmeleri gibi unsurlar değildir. Fransanın müstakbel siyaseti İtalya için malûm değildir. Bu iş meselenin en mühim kısmını teşkil etmektedir. İtalya, Akdenizin asayışını temin etmek için sarf edilen gayretlere Fransanın da istikrâ etmesini arzu etmektedir.

İngiliz gazeteleri İtalyaya girecek

Roma 6 (A.A.) — İngiliz - İtalyan mukârenetinin vücut bulmasına medar'olmuş olan hareketlere yeni bir hareket daha inzimam etmiştir.

Filvali yarı resmi olarak bildirildiğine göre İngiliz gazetelerinin İtalya krallığı dahiline girmesine yemin denâsa edilmesi kârlaştırılmıştır.

Maamâfi hâniç hângileri olduğu tasrif edilmiyen bazı İngiliz gazetelerinin İtalyaya girmesi memnûmîyeti devam edecek.

NİŞAN

Inhisar idaresi memurlarından Hikmet Tekelinin kızı ve İstanbul Liman inhisarı mûrâkib Cemal Tekelinin yeğeni DILEK TEKELİ ile Rodos eşrafından Farahîyalı Mehmed İhsan oğlu Robert Kollej mezunlarından HALÜK FARAHÝALI'nın nişan merasimi dün Park otel salonlarında iki tarafın akraba ve dostlarının huzurile tesid edilmiştir. Geniş nişanlıları saadetler dileriz.

Halkın şikayet ve temennileri

Sehzadebaşında gürültü

Çocukum üniversitede okuduğu için Sehzadebaşına taşınmâga mecbur oldum. Fakat sabahları yapılan gürültüden fena halde sinirlerim bozuluyor. En fazla gürültü eden çöpçülerdir. Bunlar biraz yavaş hareket edemezler mi?

H. paşa ne demek?

Köprü - Kadıköy iskelesinde Haydarpaşa ve Kadıköy ile kalkacak vapurun saatini gösterir iki saat vardır. Bunların altında Haydarpaşa kelimesi «H. Paşa» olarak yazılmıştır. Bunu belki biz anlarız, fakat o iskele Anadoluya girecek her ecnebinin geçtiği bir yerdir. Bundan bir şey anlamaz. O ismi açıkça yazmak lazımdır.

Sultanahmet meydani manzaraları

Sultanahmet camisinin kapısı civarında altı yedi tane ufak dükkan vardır. Çigerçi, köfteci, berber ve sairden ibaret olan bu grup hem pis kokular ile seyahâlîlerin rahatsız ediyorlar ve hem de dükkanlar münasebeti kiyafetleri o güzel meydâna eski Yenicami meydâna manzarasını veriyor. Bu altı dükkanın oradan kaldırılması bir çok hususlarda müvafik olacaktır. Keza, Camîn avlusunda tam seyahâlîlerin girdiği kapının iki tarafında çöpçülerin uzanarak uyuduklarını gördüm. Buna da muhakkak mânî olmalıdır.

Radyo

7 Ağustos 937 Cumartesi

İstanbul — Ögle nesriyatı: 12.30: Plâkla Türk müsikisi, 12.50: Havâdis, 13.05: Muhâfîz plâk nesriyatı, 14: SON.

Akşam nesriyatı: Saat 18.30 Plâkla dans müsikisi. 19.30 Konferans: Doktor İbrahim Zati (Mürçim çocukları ve İslâhâne), 20. Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk müsikisi ve halk şarkuları. 20.45 Belma, ve arkadaşları tarafından Türk müsikisi ve halk şarkuları (Saat ayarı). 21.15 Orkesta, 22.15: Bando konseri, Peste (549) 20.30: Keman ve piyano, Viyana (507) 22.40: Viyolonsel ve piyano.

Enebi istasyonları en müntehap programı

Roma (421) saat 22.30: Senfonik konser, Belgrad (437) 19.45: Ses konseri, Hamburg (322) 20: Orkestra ve koro, Radyo Pari (1648) 21.30: Senfonik konser, Sotens (443) 22.15: Wagner konseri, Frankfurt (251) 22.15: Bando konseri, Peste (549) 20.30: Keman ve piyano, Viyana (507) 22.40: Viyolonsel ve piyano.

Dans müsikisi

Varşova (1339) saat 22, Viyana (507) 23.20, Berlin (356) 23.30, Lüksemburg (1293) 24: Peste (549) 0.15, Londra (Kısa dalga) 18.30 - 23.55.

8 Ağustos 937 Pazar

İstanbul — Ögle nesriyatı: 12.30: Plâkla Türk müsikisi, 12.50: Havâdis, 13: Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil, 14: SON.

Akşam nesriyatı: 18.30: Plâkla dans müsikisi, 19.30: Konferans: Ordu sayılı Selim Sirri Tarcan (Pariske Ehrvalid sahâri ve yüksek mühendis mektebi), 20: Mützeyyen ve arkadaşları tarafından Türk müsikisi ve halk şarkuları, 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 20.45: Muzafer ve arkadaşları tarafından Türk müsikisi ve halk şarkuları (Saat ayarı), 21.15: ORKESTRA: 22.15: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23: SON.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şihi: Pangaltı Nargileyan, Taksim: Limonçyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellâsuda, Tepebaşında Kınıkoy, Galata: Hüseyin Hüsün, Kâsimpaşa: Müheyed, Hasköy: Nisim Aseo, Eminönü: Yemişte Bensason, Heybeliada: Tomadis, Büyükköy: Merkez, Fatih: Hamdi, Karagümruk: Mehmed Arif, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirgân ve Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: Pazaryolunda Merkez, Moda: Nejad Sezer, Üsküdar: Ömer Kenan, Fener: Deterdar, Arif, Beyazıt: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemîl, Samatya: Koçcamustafapaşa Rüdan, Alemdar: Divanyolu Esad, Şehremîn: Ahmed Hamdi.

TEŞEKKÜR

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

Ağustos ziraat takvimi

UMUMİ ZİRAAT İŞLERİ — Harman yapılması devam edilir. Harman yapılmış ambara konulmuş hububatın kızmaması için, sık sık aktarlarak havalandırılır. Diğer tarafından, sonbaharde ekilecek hububat tohumları kalınlardan, tiryollardan geçirilerek ayrılır.

Anızların bozulmasına, nadaların sürülmüşine devam edilir. Çayırların üçüncü defa biçilmesine, kurutulan otların, bu ay zarfında mutlak balya edilmemesine nihayet verilir.

MEYVA BAHCESİ İŞLERİ — Meyvaların hasadına fenni bir şekilde devam edilir. Meyva bahçesi dahiindeki ağaçların timarına, haserat, tufeyât ile mücadele devam edilir. Ağacların etrafı capalanan, otları alınır, bolca gübre şerbeti, su verilir. Bilhassa yeni dikilmiş meyva fidanlarına bu ameliyat daha itinalı bir şekilde yapılır.

Ağaclarındaki kurumus dallar, kabuklar, zamk hastalığı dolayısı ile açılmış yaralar keskin bir çakı ile kesilerek temizlenir. Badehu üzerleri karbonilyum macunu ile kapatılır. Macun bulunduğu takdirde killi yağılı çamurla örtülür. Yabani genç fidanlara bu aydan itibaren durgun göz aşısı veya yaprak aşısı vurulur.

Tohumları dikilmiş meyva yastıklarına bolca su verilir, otları alınır, ilkbaharda yeni dikilmiş meyva fidanlarına haftada bir su verilirse kâfîdir.

Zayıf büyünen meyva fidanlarına gübre şerbeti, içerişine kireç karıştırılmak şartıyla sulu lâgâm bakayası - yarı yarıya su ile karıştırılarak - verilir. Bir genç ağaç veya fidana yarım gaz tenekesi şerbeti, iki teneke de su verilir.

BAĞCILIK İŞLERİ — Yağmurları müteakip kükürd, göztaşı verilir. Bağlarda fazla gölge yapan yapraklar koparılır. Salkımlar seyrettilir, hastalıklar taneler, sıvılu makaslarla temizlenir.

Bağlarda koltuklar, fazla boy atmış uzun tomrular koparılır. İlkbaharda dikilen asma fidanlarının toprağı capalanan, boğazları ağaçlar gübre, gübre şerbeti, su verilir. Fazla sürgünler koparılır. Bu sene dikilen asmalarda da yeşil budama, koltuk ve su alma yapılır.

SEBEZ BAHCESİ İŞLERİ — Kışlık sebzelerin fidelerinin dikilmesine bu ayda devam edilir. Dikilmiş olsanlara bolca su, gübre şerbeti verilir. Yazlık sebzeler gözden geçirilerek, birer gün fasılaları sulanır. Tohumları alınamak yazılık sebzelerle işaretlenir. Konarak sonbahara doğru bunların tohumları, usulü dairesinde alınır.

Maydonuz, turp, İspanak, taze olarak sarf edilecek yeşil soğan, sarmısk, salata son turfa olarak ekilir.

Cilek fideleri, tohumları da bu ayda dikilirler.

ÇİÇEK BAHCESİ İŞLERİ — Soğanlı çiçeklerin soğanları, yumruları, yavru soğanlıklar bu ayda topraktan çıkarılır, muhafaza edilmek üzere kurak mahallere konur veya bahçelerin yeni mahallerine dikilebilirler.

Güller, bu aydan itibaren durgun göz aşısı vurulur. Karanfil, gül, yasemin, bazı sırsı ağaçlarının çeliklemeleri bu ayda yapılır.

Sonbaharda çiçek açacak herçal menekşelerin yerleri hazırlanır, tohumları yastıklarla ekilirler.

KÜMES İŞLERİ — Kuluça işine nihayet verilmiş olması läzimdir. Damızlık cins pilicilerin tefrik läzimdir. Sansarlarla karşı kumeslerde tertibat alınır. Yanı bütün delikler, penceleri bu ayda daima - geceleri - kapalı bulundurulur.

ARICİLİK İŞLERİ — Kovancılarda fazla ballar alınır, petekler tefrik olunur, boş olanlar yerlerine konulur.

Kuşlar:

Anaları tarafından terkedilen kanarya yavrularını nasıl beslemelidir

Evrerde kanarya beslemek ve bunları teksir etmek zevkli ve meraklı bir iş olmakla beraber, elde edilecek yavruların muvafakiyete beslenmeleri de hayli mühim bir iştir.

Bazı dişler; yavrular yumurtadan çıktıktan sonra da kuluçkada imis gibi yuva da oturarak yavrularını beslemesini düşündürür. Bu gibi dişlerin ufak bir çöp veya çubukla arasıra yuvalarından kaldırma yaradır.

Bazan da dişinin yuvasından kalkmaması, bitler dolayısıyle vücutları zayıflayan yavruları üşütmemek istemesi arzusundan ılıeri gelebilir.

Bazı dişler de yavrularını kâfi miktarla beslemeler, yavrular daima aştırlar ve böyle yavrular bilhassa iki haftalık yaşı tükarırken muhtaç oldukları fazla gıdayı bulamadıklarından ölürlər. Bu gibi dişlerin önünden, simdiye kadar hiç yemekleri bir yemi vermek çok iyi netice verir.

Bazı dişlerde başlangıçta yavrularını gayet iyi besledikleri halde kendilerinde yeniden hasıl olan çiflesme arzusu üzerine erkek kanaryalarla düşüp kalkmaya başlar ve yuvalada yavrularının aç bir halde kendisini beklediğini unutur. Böyle bir va-

ziyette erkeği hemen dışiden ayırmalıdır.

Maamaflı bazan da bu gibi dişlerin kendiliklerinden bir kaç gün sonra tekrar kendi vazifelerini hatırladıkları görülür. Eğer bir dişinin yavrularını fena beslediği görürlürse o zaman bir kısım, iyi pişmiş taze yumurta kirintısı, iki kısım frangala ve biraz süt ile hazırlanan bulamaç, bir tütün sapi ile genç kanaryalarla yedirilir.

Ücunda yem olduğunu anlıyan genç kanaryalar, gagalarını açarak tütün ucundaki yemi alırlar. Yuvada bırakılmak şartı taze yavrular her iki, üç saatte bir defa yeni hazırlanan yem ile beslenmelidir.

Yavrular büyütüldükçe dişi de yavrularını beslemeye daha faal davranışın ve kısmen de yetişiricinin bu şekildeki yardımını ile yavruları kuvvetlendir, büyürler. Kuvvetlenen yavruların beslenmesine yardım et-

Meyvacılık:

Zayıf kalmış genç meyva fidanları

Bu mevsimde yapılması zaruri olan ameliyat

Geçen ilkbaharda dikilmiş meyva fidanlarından, zayıf kalmış veya iyi teşekkül edememiş genel fidanlar, boz meyva vermiş veya hali hazırda üzemdeinde pek çok meyva bulunan ağaçlara, bu mevsimde bol su, gübre, sulu gübre vermek läzimdir.

Bu suretle ağaçların yaşama tarzları, gelecek sene tekrar bol meyva vermek kabiliyetleri temin edilmiş olur.

Bu ameliyat su suretle temin edilmiş olur; söyle ki: Ağaçların etrafı dairen maddâr kabartılır, verilecek suyun da harice gitmemesi için, suyu zap tedede bir şekilde bir su yalağı yapılır. Bundan önce toprak kabartılır, üzerinde yanmış beyig gübresi veya inek, koynu gübresi karışık veya sade olarak ağaçların etrafına yayılır ve topraka karıştırılır. Badehu bu tarza hazırlanmış olan ağaca 2 - 3 teneke sulu gübre şerbeti verilir. Bu suretle ağaçların körpe sürgünleri kuvvetlenmiş olur ve kişi donanından müteessir olmaz.

Gübre ve su vermekte bilhassa dikkat edilecek mühüm mesele; ağaçların vaziyetleri iyice tedik edildikten sonra bu ameliyatı teşebbüs etmek läzimdir. Mesele: Eğer ağaç zayıf ise, çok meyva verir, fakat meyvaları iyili teşekkül etmeyorsa, sulu gübre şerbeti, boz gübre ve su vermek läzimdir. Şayet ağaçlar kuvvetli büyüyor, meyvaları iyili teşekkül ediyor, buna fazla gübre ve gübre şerbeti, su vermek mâmâ yoktur.

Verilecek gübrelere cinsleri: Çok çiçek ve meyva verdikleri halde, pek zayıf büyütmen ağaçlara, azotlu gübre, keza hiç meyva vermedikleri veya az meyve veren, fakat çok gürbüz, kuvvetli büyütmen ağaçlara, tam manasılı meyva vermesi için fosforlu kimyeli gübresini, hayvan gübresile beraber vermek iktizâ eder.

Ağaçlara verilecek sulu gübre şerbeti, su tarzda hazırlanır:

Beyig veya sağlam gübresi, hayvan gübre şerbeti hep bir tahta fırçıya, bli mikdar su ile konur, ağızı kapanır. İhtimale terk edilir. Buna bir mikdar gül, beş misli su konakarları karıştırılır ve yukarıda söylediğim tarza ağaçların kökleri etrafına verilir; buna bir mikdar da azotlu, fosforlu gübre ilâve edilirse tesiri daha seri olur. İşte su tarzda zayıf ağaçlara kuvvetlenmiş, neşnîmârlâ, fazla meyva vermek kâbiliyetleri artırılmış olur.

İçindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Çiçeklerin kök peydâ eder etmez en iyi teşekkül etmiş olanları, kasalarдан çıkarılarak küçük saksılara ekilirler. Burada iyice boyanmış olanlar daha büyük saksılara nakledebilirler.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

İspanya şebboyunu hâvi sâksılar, bahçenin genişli mahallerine ve yahut ta apartmanların balkonlarına, pencere kenarlarında konurlar.

Sâksıların içindeki çiçeklerin mükemmel bir şekilde teşekkül edebilmesi için bâzı saksılarda şerbetin içindeki toprakları saksıda bırakılarak geri kalan yapraklar hazfolunur. Badehu bunların köklenmeleri için tahta kasalarla konulan kumlu, gübrelî toprak içeresine - yarısı toprak içeresine girmek üzere - dikilirler ve kökleninceye kadar boza sularılar.

Sonbahara doğru, havalar soğuyunca sâksıların içeriye, sıkak yerlere alınması läzimdir.

Yeşil Bursada bir dolaşma

Marmaranın cenubundaki koyunlar niçin ve nasıl cins değiştiriyor?

150 kilo ağırlığında bir koç 9,5 kilo yün veriyor. — Köylü, Merinos cinsini evvelâ domuz karışığı sandı fakat sonra hakikati anladı

Diger milletlerin iktisad tarihi teklik edilince, mensucat sanayinin en başta geldiği görülür. Yani, evvelâ mensuccattan işe başlanır, daha muğlak olan diger şubeler arkadan inkışaf eder.

Mensucat deyince de, yün, en esaslı bir kısım olarak aklı gelir. Biz, bu işe başlamak isteyince mühim bir meşaleyle karşılaşır: İlerlemiş memleketlerin koyunlarının verdikleri yün hem bir koyun başına verim noktasından, hem de cins itibarile bizimkilerde farklıdır.

Bri iddiaya nazaran gene bizim memleketten çıkmış, fakat şimdî nesli bize kalmamış olan bir koyun cinsi İspanya gitmiş, oradan Orta Avrupaya yayılmıştır. Yüncülük için emsal olana koyunlara «merinos» cinsi diyorlar.

Şu söz, «merinos» cinsini tafsif hulusunda dillere destan olmuştur:

— Merinos yünü ipek gibi ince ve lätit değildir. İpek, merinosa yakın bir incelikte ve letaftedir.

Kıvırcık koçları azami 60-70 kilo gelirler; merinos koçlarının tartışısı 120-130, hattâ bazan 150 kiloya kadar çıkar.

Kıvırcık koyunları 50 kilodur; merinoslar 90-95 dir.

Türkiyeye damızlık diye getirilen ve Karacabey harasında gördüğüm koçlar arasında senede dokuz buçuk kilo yapığı verenler olmuştu. Yapığının kilosu 1,5 lira ettiğine nazaran, merinos koğu, sade yünile, adı koğun bedelini veriyor.

Bir merinos koyunu da yılda 5 kilo yün vermektedir.

Bir merinos koçunun dünya piyasasında fiati 300 Türk lirasıdır.

Eski Bursanın en dikkate sayan kocaman binası Ulu camiydi. Şimdi, bu şehre daha uzaktan bakınca ondan birkaç misli azametli yeni bir yapının vadideki yesillikler arasında belirdiği görülmektedir. Bu, merinos yününden ip yapmağa mahsus fabrikadır ki, devlete milyonlara mal olmuş, fakat henüz inşaatı bitmemiştir.

Bu fabrikayı da gezdim. Bazi tezgâhları tecrübe kabilinden işliyor; hâret verici incelette iplikler büüküyor. Fabrika bitince, tabiidir ki bol bol ham maddeye ihtiyaç hissedeceler... Onun için, Karacabey harası şimdiden faaliyete geçmiştir.

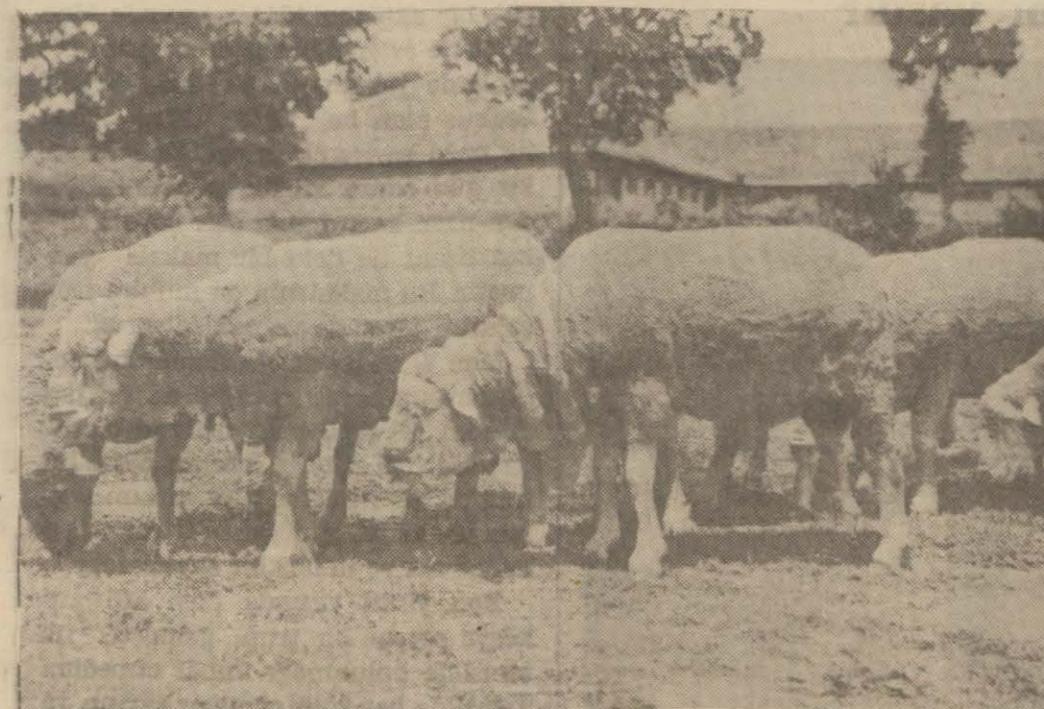
Buraya biri dört yüz lira, biri iki yüz lira maaşlı iki Alman mütehassis celbolunmuş, bunlar, damızlık hayvanlarını da beraber getirmiştir. Kıvırcık koyunlar, beş nesil imdadınca mütemadiyen merinosa aşanmış, artık tamamile merinoslaşmışlardır. Yapılan tecrübeler, bizim koyunların bu nazariyeye göre bir istihale yaptığına göstergesi için, bütün cenneti Marmara havzasında köylünün sürülerine suni aşılamalar yapılmaktır. Yani tabii aşılama eflî koyuna bir koç kâfi ise, bu suni aşılama usulünde birkaç yüz koyuna bir koç kâfi gelir.

Köylüler, evvelâ, merinos koyununu çehre domuza benzetmişler, domuz karışıkları demislerdir. Halbuki, fennen domuzla koyunun çistlesmesine zaten imkân bulunmadığı için, bu, tabii doğrudır. Köylüler, bu, izah edilmeli. Esasen koyunları aşılatanlar da fayda gördükleri için rağbet artmıştır.

35 baytarlık 32 sihhiye memuru suni surette Merinos aşılamak üzere kurs geçirmiştir. Bunlar, ben Karacabey harasındaki civarda aşılama yapmakla meşguldüler.

Şimdiki vaziyette, havalide 5000 yam kan merinos vardır. Bu sene bu aded 15000 olması bekleniyor. Bir milyon kilo yapığı ihtiyaç olduğu için 250.000 koyunumuzun bu cinsin teknik etmesi lazımdır.

Merinosun etini yedik. Kıvırcık kada nefis değilse de ona yakın bir nefastır. Hele karamanlardan, dağ-

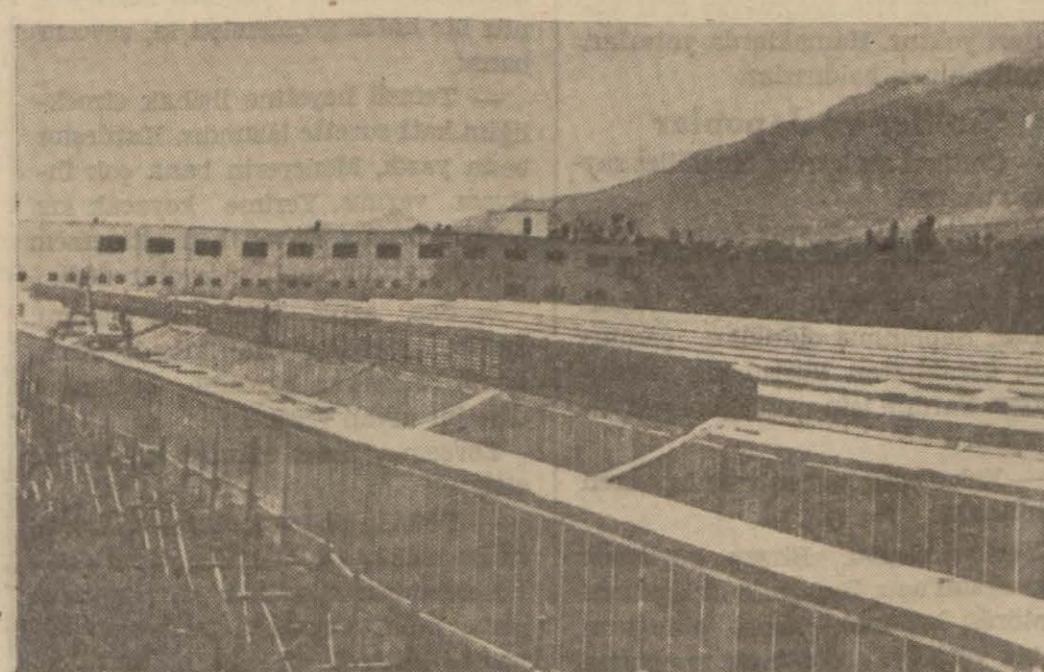
Tam kan Merinos koyunları

Yarım kan Merinoslar

Bursa Merinos fabrikasının işleme başlıyan kısmında işçi kızlar tecrübe tezgâhları başında...

Bursadaki Merinos fabrikasından umumi bir görünüş

liçlardan iyidir.

Bunların damızlık olanların sağları merinos çiftliği müdürü bay Rifki Göktaş'a ve mütehassislerinden Baron von Cetto ile ve bay Kolçakovski ile birlikte gezdi. Koyunların tüyleri cidden görülecek ve şusatı bir sıkılıktır. Fakat asıl sürüler, yedi gün yol

yürüyerek Uludağ'a yaylamağa çıktılar.

Türk sanayii, ham maddesile, fabrikasile, çok plânlı, çok esaslı surette doğuyor. Her yapılan işte ilerisi düşünlüştür. Bir Merinos meselesi nedir? Fakat bunu göstermektedir.

Yürek Çelebi

«İttihad ve Terakki» nin son devirlerinde Suikasdlar ve entrikalar

Tefrika No. 171 Yazan: Mustafa Ragib Es-ath

Artık, bütün tertibat hazırlanmış paşalar o akşam kaçacaklardı..

Nasıl kaçtılar?

Talât paşa, kongrede meşhur nutkunu söylemekten ve başlıca mesulün kendi olduğunu ileri sürdürdükten sonra bir müddet yapılan münakaşalarla seyirci kalmış ve birinci celse tatil edildiği zaman daha meşrutiyetten evvel eskî dostu ve «İttihad ve Terakki» nin en eski ve en idealist mensuplarından biri olan Selânik eşrafından İhsan Namık beyi bir kenara çekerek:

— İhsan, bu akşam sana geleceğim. Yabancı bir misafir, kimse filân olmasın!

Dedi.

Talât paşa bundan sonra kongrede fazla durmamış, kimsenin注意 dikkatini celbetmeksiz sessizce çekiliş gitmiştir. Esasen o gün öğleden sonra yapılan toplantı, sabah celsesi kadar kalabalık olmadıgından ikinci celseye iştirak etmeyenler sırasında Talât paşa ile bazı ileri gelen İttihatçılar bulunmaması, firkaya yeni bir şekil vermek ve yahud «İttihad ve Terakki» nin vaziyetini tarihe mal etmek gibi fikirlerin hararetle münakaşa edildiği sırada peki de o kadar nazari dikkati celbetmemiştir. Esasen hemen hiç kimse Talât paşanın artık Türkiye'ye ayrılmak istemeyen bir karar tahmin etmiyordu. Hattâ bizzat İhsan Namık bey de Talât paşanın kendisine o akşam misafir geleceğini söylemesine rağmen, paşanın kaçmak hususunda bir karar verdiğinden haberde değildi.

Ancak ahval ve hâdiseleri derinden derine tecessüs ederek herseyden bir mânâ çıkmakla çalışanlar, Talât paşanın artık bütün salâhiyetlerini kongreye bırakarak bir kenara çekilmeye karar verdiği sırada peki de o kadar nazari dikkati celbetmemiştir. Esasen hemen hiç kimse Talât paşanın artık Türkiye'ye ayrılmak istemeyen bir karar tahmin etmiyordu. Hattâ bizzat İhsan Namık bey de Talât paşanın kendisine o akşam misafir geleceğini söylemesine rağmen, paşanın kaçmak hususunda bir karar verdiğinden haberde değildi.

— Biz gidiyoruz amma, paraca ne yapacağız?

Dedi. Enver paşa, Odesadan sonra Kafkasyaya gidecekleri için Yusuf İzzet paşa kolordusunda bulunan para dan şimdilik istifade edebileceklerini söyledi ve:

— Sonra bunun hesabını millete veririz! dedi. Ve hangi saatte hareket edeceklerini bilâhare kendisine bildireceğini söyleyerek Cemal paşa ve Enver paşa'ya veda ederek ayrıldı.

Cemal paşa, ziyaretçilereine şüphe vermemiştir

Enver paşa, Cemal paşanın yanından çıkıştıktan sonra sabık Bahriye Nazırı oldu. Kalabalık bir misafir zümresti ziyarete geldi. Esasen Cemal paşa, kabinenin istifasile evine çekildiği günden beri ziyaretçilere mahrum kalmamıştı. Ötedenberi kendisinden manen, maddeten yardım gören memleketin bir kısım münevverleri, muharrirleri Cemal paşayı hemen her gün ziyaret ediyorlar, paşanın müstakbel faaliyeti etrafında binbir tâsvîde bulunuyorlardı. Cemal paşa da bittabi Talât ve Enver paşalarla beraber memleketi terketmeye karar verdiklerinden bu zâirlerini haberdar etmediği için sabık Bahriye nazırı, etrafında birleşenlerle gayet tabii ve vaziyetinde hiç bir değişiklik yokmuş gibi görüşüyor, muhataplarına hiç birşey hissettiyor.

Hattâ o gün yarım saat evvel, Enver paşa gelip de artik her türlü tertibatın tamamlandığını kendisine bildirdiği halde o, o günkü ziyaretçilere kendilerile artık son defa olarak görüştüğüne dair en küçük bir şüphe bile vermemiştir. Bittabi bu zevat da kongrenin toplanmasına, «Talât paşanın hayatı siyasiyeden çekileceği» hakkında haberlere rağmen paşaların bu kadar çabuk memleketi terkebecklerini tahmin etmiyorlardı.

(Arkası var.)

(1) Talât paşa, uzun müddet Sadrazam ve Dahiliye Nazırı sıfatıyla İstanbul polis teşkilatına tamamile sadık ve naifdi. Bütün bu kuvvetler, kendisi tarafından iş başına getirilmiş kimselerdi. En büyük polis amirlerinden en küçük polis memuruma kadar herkes, Talât paşaya merbut bulunuyordu. İzzet paşa hükümeti «İttihad ve Terakki» liderlerine tamamile sadık ve bağı olan asayıs memurlarını henüz tamamile değiştirememiştir. Bu bir ilmâden ziyade lîzumu kadar memur bulamamak mümkünâtından, aynı zamanda İzzet paşa hükümetinin devlet memur teşkilatının menşesi ilkiyle gelirdi.

Bu tertibat, İzzet paşa hükümetinin son günlerde kendilerini tarassusla-

Iwate kruvazöründe gördüklerim

Gemiye dönen neferler, ayakkabalarını bir paspasa siliyorlar, sonra çıkararak içeri giriyorlardı

Geminin her tarafı tertemiz idi ve pırılpirıl parlıyordu, İvatenin Rus - Japon harbinde şanlı bir tarihi vardır

Bir kaç gündenberi İstanbul sokaklarında sık sık rastladığımız Japon bahriyeleri evvelâ motörde ayaklarını ıslak bir paspasta iyice siliyor, ondan sonra gemiye giriyorlardı. İyi bir temizlik tedbir... Japon bahriyeleri içeri girdikten sonra ayakkabalarını çıkarıp sol ellerine alıyorlardı.

Gemiye girince güverteye baktım. Sağa sola koşuşan Japon neferlerinin çiplak küçük ayaklarını kirletmeyecek kadar temizdi. Biraz sonra ahbab olduğum Japon zabıtına neferlerin niçin ayakkabalarını çıkardıklarını sorдум ve ilâve ettim:

— Acaba çabuk eskimesin diye mi?

Ufak süzgün gözleri, göz çukurlarına büsbütün gömülü, iki nokta haline geldi. Gümüşeyince yassi burnu, büyük ağız ile pek sevimli oluyordu.

Sokağın çamur veya tozuyla bin bir mikrobusunu gemiye getirmelerinde ne mânâ var?... dedi. Japonyada ayakkabı ile eve girmek katyen yasaktır. Sokağın kırını alan ayakkabıları ev eşliğinde çıkarılır.

Yürüy ve konusurken etrafını bir çok neferler çevirmiş olduğu bir masya yaklaştıktı. Masanın üzerinde üç santimetre genişliğinde ve sekiz santimetre uzunluğunda bir çok tâtalar duruyordu. Her birinin üzerinde çocuk resimlerini andıran Japon yazısı ile yazılış birşeyler vardı. Neferler bunlara dikkatle bakıyorlar, arada bir, bir tanesini çekiyorlardı. Zabıte:

— Bu bir Japon oyunu galiba!... dedim. Güldü.

— Hayır. Vazife oyunu... diye cevap verdi.

— Anlamadım.

Izah etti. Meğer benim Japon iskambil zannettigim bu tahta parçalarının her birinde bir neferin künnesi yazılı imsi. Dışarı çıkarken nefer bunu cebine koyarmış. Gemiye avdet edince iade edermi. Bu suretle mevcut ve namevcut kontrol edilmiş.

Ivatenin tarihçesi

Zabit bizi üzerinde Japonca bir çok şeyler yazılı pirinçten bir plâkânanın önüne götürdü. Eller yazıları okumağa başlayarak izahat verdi. Bu plâkânanın üzerinde Ivatenin tarihçesi yazılı imsi. Meğer içinde bulunduğumuz gemi kahraman ve gazi bir gemi imsi.

Zabit elile yazıları takip ettikçe Japoncanın bizim eski arab harfleri gibi hem sağdan sola, hem de aynı zamanda yukarıdan aşağıya doğru okunduğuna dikkat ettim.

Japon - Rus harbinde Iwate kruvazörü büyük yararlardır göstermiş, Port - Arhur ablukasına istirak etmiş, Burik namında bir Rus kruvazörünü batırmış. Zabit dedi ki:

— Iwate, amiral Togonun Rusları mağlûp ettiği Çuşma deniz muharebesinin kazanılmasında amîl olmuştu. Malûm olduğu üzere bu galebe dünyada simdiye kadar emsali görülmemi bir galibiyetti. Sade Japon imparatorluğunun mukadderatına değil, bütün dünya tarihine yeni bir istikamet vermiştir.

Iwate kruvazöründen bir müsreke Cumhuriyet abidesine çelenk konulurken selâm vaziyetinde

Japon zabıt Japonlarca kudsî olan ve sarı irkin beyaz ırktan aşağı olmadığını ilk defa isbat eden bu harpent bahsederek gayri ihtiyâri esas vaziyetini almıştı. Yüzünden o biraz evvelki tatlî müphâmet silinmiş ve o yuvarlak ve çizgisiz yüz şayâni hayret bir tebeddülle bir granit sertliği ifadesi almıştı.

— İşte Japonlar için kudsî olan bir geminin içinde bulunuyorsunuz. Târîh yapan bir gemi!.. Bu gemide yetişen Japon zabıtleri Togonun şanına lâyık olmaz mı?

O âne kadar sade gazete ve kitaplarda okuduğum Japon milliyetperverliğinin şiddetini, kuvvetini canlı olarak birdenbire önmüde gördüm.

Fırsattan istfâde ederek:

— Her Japon gemisinde bir Hara Kiri odası varmış, dedim. Bu odayı bize gösterir misiniz?

— Sizi gene aldatmışlar, dedi. Hara - Kiri her yerde yapılabılır. Hara-Kiri yapan kimse yarı İlâh olur. Memleketi için kendini fedâ etmek kadar şereflî, ülvi birşey tasavvur edebilir misiniz?

Yürüdü, bize Çuşma muharebesinde Ivatenin aldığı yara yerlerini gösterdi. Mermilerden biri lumbar deliklerinden girmiştir. Amiral odasının direğini delmişti. Delem mermi zabitan odasında duruyordu. Zabit bunu tatlı bir hatırlama işi gibi okşadı. Diğer bir köşede Ivatenin Ruslar tarafından delinen zırhının bir metre genişliğinden bir parçası duruyordu. Mermi zırhı delip geçmiştii.

Zabit kamaraları

Iwateyi gezdikten sonra insanın Japon zabıtı olacağı geliyor. Bir kere mükellef bir oturma salonları var. Burada Şarkı anduran yegâne şey Japon yağı boya resimleridir. Hep çiçek resimleri... Japonlar çiçeği ne kadar da çok seviyorlar!. Fakat Japon çiçeklerini sevmemekte mümkün mü ya!..

Sofra kurulmuştu. Dikkat ettim. Çatal çok yok. Bir kutu içinde iki tane yuvarlak değnek var. Japonların bu iki değnekle nasıl yediklerini o

zamana kadar pek merak etmiştim. Zabıte söyledi. Bizim neferlerin bulunduğu yere götürdü.

Japonlar nasıl yemek yerler?

Ben bir yemekhaneye götürüleceğimi zannediyordum. Halbuki ufak bir masa başında yemekeyen üç neferin başına gelip darduk. Meğer her harp gemisinde mürettebat için yemekhaneye tahsis edecek kadar yer bulunamamış. Bir çay fincanı kadar bir tasın içinde fasulye ile karışık pirinç vardi. Neferler ellerinde iki değnek arasına pirinç fasulyeyi sıktırıyorlar ve ağızlarına götürüyorlardı. Lokmaları pek de küçük oluyordu. Ekmek için bakındım görünürde yoktu. Zabıte sordum:

— Japonyada ekmeğin yenmez, dedi. Çok pahalıdır. Bir Japonun gıda işte o kaptaki yemekten ibaretir.

İste o zaman bu yüzlerce nefer içinde iri yarı tek bir nefere, geçkin zabıtler içinde şisman, göbekli tek bir zabite ras gelmeyeşimin sebebini anladım ve Japon kanaatkârlığına inan ettim.

Zabitlerin yatak odaları

Zabitin yatak odasını geziyordum. Mükellef bir oda doğrusu. Geniş bir yatak. Bir büyük metre yüksekliğindedir, yerden kazanmak için altı çekmecelerle dolu... Bir divan, bir de koluktur vardi. Yazi masası üzerinde güzel bir Japon kızının resmi duruyordu. Zabitle nazalarımız çatışınca mahcup haline gülümserdi.

Masanın üzerinde bir çok kitaplar vardı. Diğer zabıtların odalarına da görattim. Hepsi kitap dolu. Japon zabiteyi çok okuyorlar doğrusu...

— Peki nefer koğuşları nerede?

— Her tarafta... Onların ayrı yatakları yoktur. Hamaklarda yatarlar. Sabah olunca kaldırırlar.

Cinliler ve Japonlar

— Cinlileri siz kardeş bir millet saymaz misiniz?

— Evet aynı ırktan amma, dedi. Onlar bedbaht bir millettir. Kendilerine ıylilik ettiğimizi anlamak istemiyorlar. Saplanmış oldukları çamurdan, bataklıktan kurtulmak istemiyorlar. Yardım için uzattığımız eli ısırirler.

— Fakat size medeniyetinizi veren Cinlilerdir.

Yüzünü ekşitti. Birşey söylemek için ağızını açtı. Bu arada bizi getiren motörün kalkmak üzere olduğunu haber vermeye gelen tayfa omuzuma vurduğu için cevabını işaretmedi. Acele ile zabitin elini sıkabildim. Hareatile teşekkür ettim. Motörde arkadaşım gülliyyordu.

— Neye gülliyyorsun, dedim.

— Başka bir zabitin elini sıkın, dedi.

Ne bileyim ben. Japonlar birbirlerine o kadar benzıyorlar ki!

Mae West 26 sene evvel nasıl evlenmiş?

Kocası Frank Szakus artistle ne suretle tanıştığını anlatıyor

Simdiye kadar evlenmediğini iddia eden Seax appell kraliçesi Mae West'in son günlerde maskesi kaldırıldı ve Frank Wallace'nâmında küçük bir aktör 1911 senesinde Mae West ile evlendiğini ifşa ettiğini genelde yazmıştık. Asıl ismi Frank Szakus olan bu aktör, Mae West ile nasıl sevişerek evlendiğini ve sebz gün sonra küçük zevcesini elinden nasıl kaçardığını dair şayanı dikkat ifşa ile dolu bir makale yazmıştır. Bu makalenin en müthiş parçalarını tercüme ve naklediyoruz:

Mae West ile nasıl evlendiğini anlatmadan evvel zevcinden özürler dilerim. Kendi hatalı neticesi olarak yaşımlı itiraf etmeye mecbur oldum. Bu müthiş bir itiraftır. Zira kırkıncı geçmiş bir kadın için yaşımlı itiraf etmek kadar acı ve naâh bir şey olamaz.

Ben yirmi yaşında iken Milwaukee'ye seyyar bir trup gelmiştim. İlk temsilde bulunmayı İhmal etmedim. Temsilde baş rolü oynayan sarışın ve taze kız, beni her şeyden ziyade mütehassis etmişti. Ben o zaman fakir bir talebe idim.

Temsil biter bitmez, arkadaşlarımlı, seyyar artistlerin uğradıklarını bildiğim bir bara götürdüm. Onlar, benim, bu tehalük ve isticalımla alay ediyorlardı. Bilhassa, temsilde baş rolü oynayan kızın genç ve güzel bir erkeğin kolunda bara geldiğini görünce kahkaha makaralarını koyuverdiler. Derhal bar sahibi nezdinde yaptığı tâhâkât, kalbime ferahlık scripti. Meğer, sarışın kızın kolundaki güzel erkek, öz kardeşi imiş. Filhakika, artistle erkeğin dikkatlice tedik edince birbirine çok benzeyenlerini gördüm. Bu, barcının dediklerini teyid ediyordu. Birkaç dakika evvel kalbimi kaplamış olan ıztırap, kalkmış, yerine ümid ve ferahlık kaim olmuştu.

Ertesi sabah paçaları sıvadığım gibi iki artisti ziyarete gittim ve kendimi gazeteci diye takdim ederek Milwaukee'de kalacakları birkaç gün zarfında kendilerine rehberlik yapmayı teklif ettim. Teklifimi memnuniyetle kabul ettiler. Babamın otomobili ile kendilerini gezdirdim. Ben genel kiza abayı yakıtmıştım.

Tanışmamızın üçüncü günü idi ki, genç kızla kırda gezerken, kendisinden benimle evlenmeye muvafakat edip etmeyeceğini üzülerek ve büzüllererek sordum.

Mae West sualime, gülümsemeye ile, babam da suratını asmakla mukabele etti. Fakat babam, başkalarının işlerine karışmamayı prensip ittiham ettiğim cihetle, sonunda, evlenmemeye razı oldu. Mae West ile evlenmem hâli bir mani kalmamıştı. Hatırımda dünmüş gibi kaldığına göre Mae West ile 11 nisan 1911 de evlendik. Zevcem o zaman 18 yaşında idi.

Yeni bitmiş ve sivaları kurumamış küçük bir köşkte yerleseli daha henüz bir hafta geçmemiştir ki, zevcem de.

— Temsil heyetine iltihak etmek için katı surette lâzımdır. Kardeşim bana yazdı. Menecerin bana çok ihtiyacı varmış. Yerime koyacak kız bulamamıştı. Şayed ben gitmezsem arkadaşlarım halı nice olur dedi.

— Sen artık tiyatro ile alâkanı kesttin. Menacer ile arkadaşların, kendi başlarının çaresine baksınlar diye bir cevab verdim.

— Zevcem yanına sokularak devam etti.

— Dediğin doğru amma, ben tiyatro ile alâkanı tamamile kesebildim. Bu adamları sıkıntida bırakamam. Bana inan. Turnenin bitmesine bir kaâz ay kaldı. 7 - 8 aylık bir iftirâkın o kadar ehemmiyeti yok çabuk geber, nonoşum.

Mae West gitti, iki hafta bana muntazaman mektup gönderdi. Sonra mektupların arkası kesildi ve bir daha mektup göndermedi. Ben küçük evimde yalnız kalmıştım. Karım yüksek bir şöhret ve mevkî sahibi olduğunu öğreninceye kadar kendisinden hiç bir haber almadım. Yedi yıl

Mae West ve kocası Frank Szakus

evvel kendisine arka arkaya üç mektup gönderdim. Mektuplarımı cevap vermedim. Karımın bu sükütlü karşısında ben de sükütle mukâbèle ettim ve mektuplarımı kestim.

Fakat bir gün geldi ki, yeniden evlenmek istedim kâğıdaları Milwaukee'ye gönderdim. Açık göz bazi muhabirler meseleyi haber almışlar ve bildiğiniz ifşâsını yapmışlar. Bana inanınız, ben karımı, görmeğe tesebbüs etmedim. Bilirim ki, zengindir, 80 milyon franklık bir serveti vardır. Amerika kanunlarının, kari kocanın evlenmekten sonra kazandıkları servete münasihatent intifa hakkı vermesine rağmen ben bu hakkından istifade etmek istedim. Parası ve serveti kendisini olsun.

Benden zevcemin 18 yaşında iken hal ve vaziyetini tasvir etmemi istediler. Onun o zamanki vaziyetini gösteren birkaç fotoğrafı hâlâ elimdedir. O zamanlar da Mae West koyu ve ciddî elbiseleri severdi, müsikiye bayılırdı. Çok güzel şarkı söyleydi, zayıf ve nahif görünmesine rağmen güllü, kuvvetli idi.

Zevcem, benden ayrıldığı zaman benni sevmediğini anladım ve kendimi tamamile serbes addettim. İşi gürültüye vermeden evlenmemeye çalışdım. Çünkü bizi biribimize bağlamamıştı.

Hatırımda kaldığını göre bir defa zevcinden bir mektup aldım. Bu mektup, bizzat kendisinden değil, avukatından idi. Avukat, gürültü çikarmadan muayyen bir para vermek suretiyle bini susturmak istedii. Fakat bu teklif, vicdanımı isyan etti.

Hiç kimseye husumetim yoktur. Yâlnız hak ve adalet isterim. Zevceminde beş para istemem.

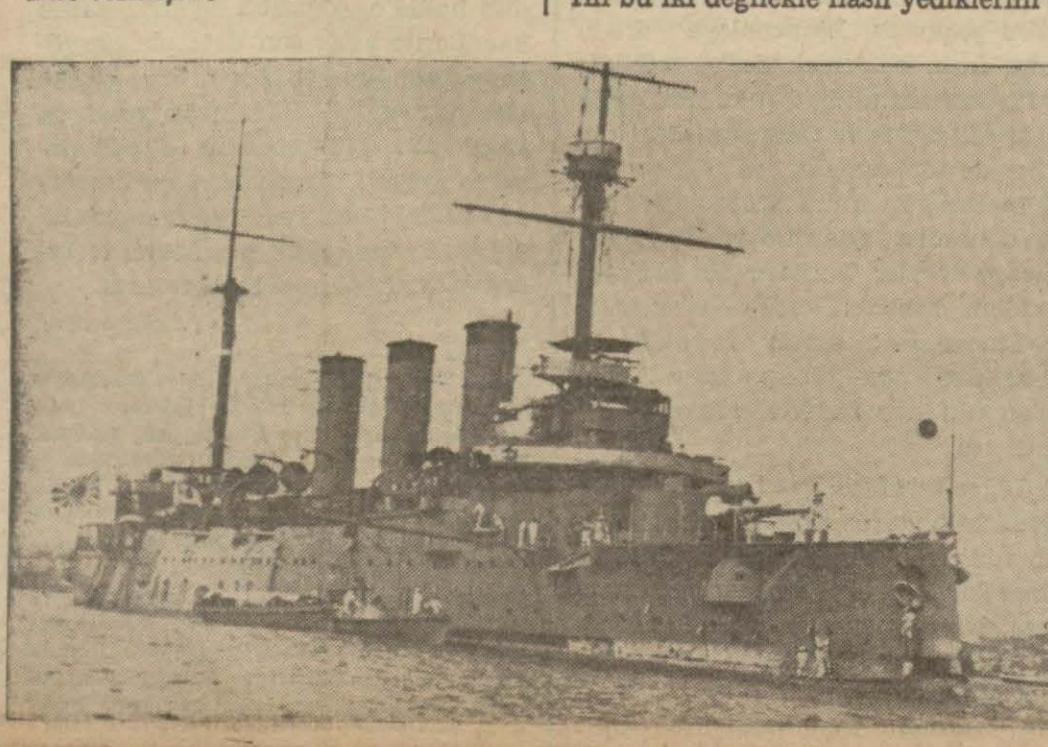
Mae West'in inkişafına gelince, itiraf ederim, beni hayretlerde bırakıyor. Bu kadar zayıf ve nahif bir kadın bir müddet sonra bu kadar oturter bir kadın olacağımı akıldan bile geçirmemiştim. İtiraf ederim ki, ben adamları tanımıyorum.

Mae West'in beni monden münasebatında kocası diye takdim etmekle lekelenip lekelenmeyeceğini bilmem. Fakat ben, kendimi onun kocası diye prezante etmekle fazla bir şeref kazanmamıştım. Büyüklâbir artistin, kendisini evli diye göstermekle, şeref ve haysiyetin nakîsî olabileceğini hiç bir zaman hatırlamadım.

Diyaribekirde mahrukât buhranı

buhranı

Diyaribekir (Akşam) — Burada kömür ve odun buhranı başlamıştır. Bir aydan beri şehrime odun ve kömür gelmemektedir. Bu vaziyeti nazari dikkate alan Birinci Umumi Mûfettiş B. Abidin Özmen, belediye erkânını çağırarak bu hale bir çare bulmalarını emretmiştir. Belediye bu işi müsbet bir şekilde halle muvaffak olamadı. Vilâyet, köylüler merkeze çağırarak kanunu vaziyeti kendilerine anlatmış ve faaliyete geçmeleri için teşebbüslerde bulunmuştur. Vilâyetin bu tedbirleri sayesinde mahrukât buhranının önüne geçileceğini umid edilmektedir.

Meklî vazifesini gören Iwate kruvazörü

Nuri M. Eren

Dünya güzeli Keriman Halis dün dünya evine girdi

*Keriman Ece : "Mesud olmasaydım evlenmezdim,, digor
gelin nikâh defterini imzalarken eli titredi*

Dünya güzeli kocasile, yanyana, Keriman Sanus ihtisaslarını muharririmize anlatıyor.

Dünya güzeli Keriman Halis Ece dün dünya evine girdi, doktor Orhan Sanus'la evlendi.

Dünya güzeli ile doktor Orhan Sanus'u dün sabah Fındıklı'daki apartmanda telâş içinde bulduk. Keriman Ece:

— Ah.. dedi, kuaföre giidiyorduk.. Orhanla beraber... Maamafih buyurunuz.. istirahat ediniz biraz..

Oturduk. Onlara ilk sualim:

— Nasıl tanışınız? oldu..

Doktor Orhan Sanus cevap verdi:

— Eskiden tanıştık. Düşündük ki sağlam, ciddi, sıcak bir aile yuvası kurabilirim. Ebeveynlerimize fikrimizi açtım. Onlar birbirlerile konuştular.. ve anlaştılar...

Keriman Ece'ye sordum:

— Mesud musunuz?

— Mesud olmasam bu kararı vermedim, değil mi?

— Tevekelli değil Akşam Kız Sanatlar, mektebinde mütemadiyen, yemek yapmasını öğreniyordunuz. Demek ev kadınına hazırlık mı?

Babası bay Halis:

— Evet.. dedi, siz onu şimdî görüñüz. Daha ne yemekler, ne yemekler yapmasını öğrendi..

Dünya güzeli gülümsemi:

— Babam beni daima dünyanın en iyi kızı olarak görür.

— Bu bir aşk izdivacı değil mi?

Sualime ikisi birden tatlı tatlı gülmüşse ile iktifa ettiler. Baktım Keriman Ece daha şimdiden öyle ev kadınlığı ev kadını olmuş ki.. Damadın elbiselerinden birinin ceketine çay mı? yoksa şekerli bir şey mi ne dökülmüş.. Keriman Ece bir aralık telâşla bunu hatırladı:

— Eyvah... dedi..

Biz de merakla sorduk:

— Ne oldu?..

Orhanın ceketini silmäge unuttum!..

Annesi arkadan bunu takdir etti:

— Aferin kızım.. Ev kadınılığı væzifelerini kavramışsin...

Fakat onların telâş, heyecan, sabır-sızlık içinde olduğunu görüyordum. Bir aralık:

— Kuzum Keriman Ece.. dedim.

Herhalde kocanızın kılıbık olmasını istemeziniz değil mi?

Cevap verdi:

— Tabii.. kılıbık çok fena sey...

Daha kuaförden başka terziye de uğriyacaktı. Hep birden apartman-

dan çıktı. Kapının önünde küçük bir spor otomobili duruyordu.

Evvêl doktor bayan Kerimanı, annesini bindirdi sonra da doktor Sanus direksiyonun başına geçti.

Sordum:

— Siz de otomobil kullanmasını öğreniniz mi?

Buna otomobildeki akrabadan biri cevap verdi:

— Tabii..

Saat tam beş beş var... Beyoğlu belediye dairesinin nikâh dairesi hincâh dolu.. misariflere doldurulmalar, limonatalar, sigaralar ikram ediliyor.

Bayan Keriman ile doktor Orhan Sanus misafirleri kapidan karşıyorlar. Keriman Halis göğüs tamamile kapalı siyah bir elbise giymiş, elbisenin penbe süsleri var.. başında küçük bir şapka, gayet uzun bir til..

Kapidan içeriye damadın meslektaşları, meşhur doktorlar giriyor...

İşte meşhur dahiliyeci Abdülkadir.. eee.. damadda dahiliyeci değil mi?..

Damad siyah kostümü içinde heyecandan epi sararmış. Orta boylu, mavi gözü bir genç.. daima bayan Keriman ile yanyanalar ve arasına gülümserek konuşuyorlar..

Salon o kadar kalabalık ki bir aralık nikâh memurları aman, dediller, nikâh bir an evvel yapalmış. Daha kalabalık basacak.. belediye mühendisleri salonun bu kadar kalabalık olmasına tehlikeli görüyorum...

Mühendisler:

— Evet.. diyorlar.. bu kadar kalabalık salon için tehlikeli..

Nihayet üzeri çiçekler, büyük çelenklerle, sepetlerle dolu büyük masanın tam karşısındaki küçük nikâh masasının başına bay Übedullahın halefi meşhur çöpçatan bay İsmet geldi. Şahidleri ve gelin ile damadı önde çağırıldı.

Masa başında yer alındı.

Nikâh memuru:

— İsminizi tabip biliyorum. Dünya güzeliiniz. Fakat kanunen isminizi soracağım.. isminiz nedir?

Keriman Halis kendisine sorulan suallere gayet açık cevap verdi. Sıradamada geldi. Damad daha heyecanlı idi. Bay İsmet malum formalite sözlerinden sonra evvel geline sordu:

— Orhanı zevçlige kabul ediyor musunuz?

Bayan Keriman cevap verdi:

— Evet..

— Siz Orhan Fatma Kerimanı zevç kabul ediyor musunuz?

Heyecanlı bir ses:

— Evet..

Ve arkasından salonda dehşetli bir alkış.. nikâh memuru onlara saadetler diledi. Bayan Keriman kırmızı kalemi titreyen ellerile alarak deftere imzasını atmağa başladı. Fakat «Keriman» ismini attıktan sonra tereddüdü durdu. Yanındaki bir zata sordu:

— Kerimandan sonra babamın ismini mi yazacağım?

Bu zat güldü:

— Bitti artık.. babanın ismini bir kenara bırak kızım.. kocanın ismini atacağım..

Defteri imzalayınca dünya güzeli sordu:

— Şimdi ne olacak?

Buna nikâh memuru cevap verdi:

— Size uzun saadetler dilerim.. artık kari - kocanız..

Ve nikâh masasından kalkan dünya güzeli evvel kayın babasının sonra gözleri yaşları dolu annesinin ve babasının elini öptü.

İşte dünya güzeli dünya evine böle girdi. — H. F.

Arşidük Fransua Jozef gitti

Arşidük Varna tarikile Budapeşteye gitti

X işaretli Arşidük Fransua Jozef

Rodos tarikile memleketimize gelen Arşidük Fransua Jozef iki gün İstanbul'un şayani dikkat yerlerini gezdiğinden sonra akşam Çar Ferdinand vapurile şehrimizden ayrılmıştır. Arşidük kendisile görüşen muharririmize siyasetlerini bahsetmek istemişti:

— Çok sevdigim İstanbul'a beşinci defadır geliyorum. Az zamanda yapan büyük işlere hayranım. Hükümet ricalinizden B. Rüştü Arası iyi tanırırmı.

Kont Chaba name müstearı altında seyahat etmemeyim, Chaba çok eski bir Macar adıdır. 42 yaşındayım. Saksonya kralının kızı evliyim. 5 çocuğu var. En büyüğü 12 yaşındadır. Onlara birer meslek öğreticeğim.

Çalışarak hayatı kazanıyorum, mesudum, buradan Varna yol ile Budapeşteye gitmeyim.

Küçük bir adada bir deniz fenerinde müthiş facia

İki arkadaşı ölen ve yalnız kalan bir bekçinin işkenceli hayatı

Bu bekci, farelerin kendisini yememeleri için aylarca geceleri uykuya uyuyamamıştır

Bundan bir hafta evvel Amerika Bahriye Nezaretinin nesrettiği bir tebliğ matbuat mahafiliinde ve efkarı umumiyyede derin bir tesir uyandırmıştır. Bu tebliğ, Bahri Muhitkebir birin tacra ve issız bir adacığında bulunan üç fener bekçisinin akibetine dairdir. Bahri Muhitkebir adalarında her sene fok balığı sürekli avları tertib edilir. Bu adacıklarda bulunan fener bekçilerinin diğer bir vazifeside fok balıklarının doğum zamanlarında balıkçıların bunları avlamalarını menetmektir. Fener bekçileri bu adacıklarda bilâ fasila altı ay kalarlar, ve altı ay sonra değiştirilirler.

Geçen hafta Amerika fener idaresinin vapuru, altı ay vazife görevinde olan fener bekçilerini değiştirmek için bu adacıklardan birine gitmiş zaman pek feci bir vaziyet ile karşılaştı.

Altı ay evvel aynı vapurun bu adacıkta bırakmış olduğu üç fener bekçisinden ancak biri sağ kalmış, bu da altı ay içinde bembeyaz kesilen saçları çöken avurtular ve porsuyan vücutlidle iskelete dönmuştur.

Bu kısa müddet zarfında adacıkta nasıl bir facia cereyan etmiştir ve diğer iki bekçi ne olmuştur? Bu facia hakkında malumat verebilecek vaziyette bulunan üçüncü bekçi, madde ten ve manen öyle perişan bir hale gelmiş ki, bunu acele en yakın bir hastaneye kaldırılmış ve uzun bir tedavi neticesinde kendine geldikten sonra bu facianın tüyleri ürperten safhalarını dinlemege mecburiyet halii olmuştur.

İki bekçinin ölümü

Üçüncü bekçinin, kendine geldikten sonra verdiği tafsilât şudur:

30 - 35 yaşlarında olan üç bekçi, ilk aylarda gayet sakın ve rahat bir hayat sürüyordular. Yiyecekleri, içecekleri, kiş aylarında yakacakları bol idi. Yaptıkları iş, fenerne nezaret etmekten ve fok balıkları avlamak için adacığa giden balıkçıları menetmekten ibaret idi. Noel yortularından sonra fener bekçileri taze balık yemek istemeleri ve iki bekçi sandala binerek adanın civarında balık avına çıkmışlar.. Fakat biraz sonra anızın Bahri Muhitkebirde müthiş bir kasırga başlamış, sandal parcalanarak iki bekçi boğulmuştur. Ertesi sabah, fırtına dindikten sonra üçüncü bekçi, adacığın sahilinde dolaşırken iki bedbaht arkadaşının dalgalar tarafından sahile atılmış olan cesetlerle karşılaşmış, bu suretle adacıkta yatağına kalmıştır.

Diğer yerlerde muhabere vasıtadan mahrum kalan üçüncü bekçi, altı ayda bir bekçiliği değiştirmek üzere adaya uğrayan fener idaresi vapurunun gelmesini beklemeye başlamıştır. Aradan aylar geçmiş, Bahri Muhitkebirde müthiş fırtınalar ayarla hüküm sürdüğü cihetle, fener idaresinin vapuru da buraya uğramamıştır.

Farelerin hücumu

Zavallı bekçiyi işsizlik ve arkadaşızıdan başka, diğer müthiş bir tehdike de tehdid etmeye başlamıştır. Adada tiryen kocaman fareler yiyeceklerine saldırıyorlar, ve günden güne şayani hayret bir sırata ürüler. Bekçi, silâhile ve elindeki diğer vasıtalar ile gündüz bu müthiş mahlûkları tepelemeye uğraşıyor, fakat bu işin altından kalkamıyor. Vaziyet ümidi bir sahaya düşmüştü. Bu hal, bir müddet daha devam ederse adaya yiyeckisiz de kalacaktır.

Bekçi bu vaziyet karşısında, geride kalan yiyeceklerini farelerin saldırısından kurtarmak için fener binasının etrafında bir çukur kazmış ve elinde ne kadar gaz varsa bu hendege doldurarak farelerin binaya girmelerini menetmek istemiştir. Bir kaçağın bu tedbirin faydası görürse adaya yiyeckisiz de kalacaktır. Bekçi bu vaziyet karşısında, geride kalan yiyeceklerini farelerin saldırısından kurtarmak için fener binasının etrafında bir çukur kazmış ve elinde ne kadar gaz varsa bu hendege doldurarak farelerin binaya girmelerini menetmek istemiştir. Bir kaçağın bu tedbirin faydası görürse adaya yiyeckisiz de kalacaktır.

Ölümlü beklerken

İşte bu ümidi dakikalarda fener idaresinin gemisi ufukta görüldü ve bekçi kurtardı. Adacıkta üreyen farelerin nereden geldiklerine gelince, fok balıkları avlamak için arasıra adacığa uğrayan vapurların anbarlarında bulunan farelerden bir kısmı, yüzerek karaya çıkmışlardır. İlk zamanlarda ölüde beride öldürülen fok balıklarının leslerile beslenmişlerdir. Fakat fok balıkları lesleri bitince ve kendileri de aç kalmaya başlayınca fener kulesine ve oradaki yiyeceklerle saldırılmışlardır.

Fakat güneşin tesirile hendege doldurulan gazlar tebahür edince birkaç gün aç kalmış olan fareler daha büyük bir hızla bekçinin yanına yiyeceklerine değil, fakat bizzat bekçiyi de saldırmağa başlamışlardır. Bekçi uyurken fareler tarafından diri diri yenmemek için geceleri de uykusuz kalmaya mecbur kalmış, bu hal takatsızlığını bir kat daha artırmıştır.

Son çare

Bekçi, elinde kalan erzak kirintisini ve kendisini bilhassa geceleri farelerin saldırısından korumak için son bir çareye başvurmuş, elinde kalan sandali, fener kulesinin en yukarı tarafına iplerle bağlayarak asmış, elinde ne kadar yiyecek varsa bunları da sandala doldurmuş, kendisi geceleri sandalın içinde yatağına kalmıştır.

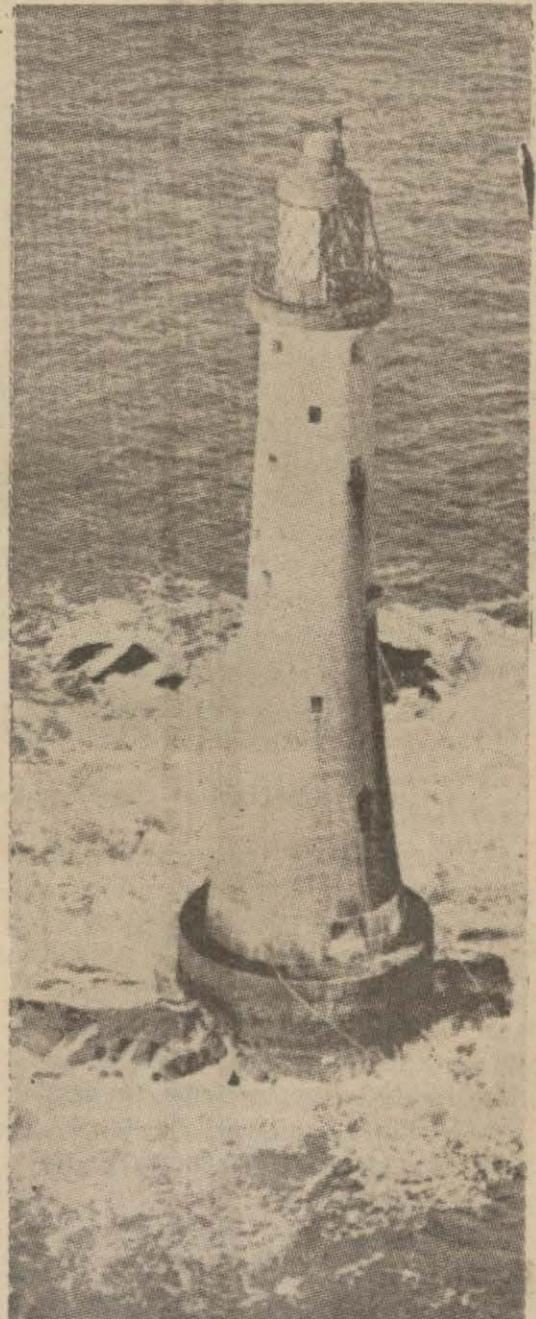
Fakat zavallı bekçi, bu son sığınğında da farelerden rahat yüzü görmemiş. Fareler, fener kulesinin en yukarı kısımlarına tırmanarak sandala girmişler ve son erzakını da yiyip bitirmiştir.

Artık fener bekçisi yiyecksiz de kalmıştır. Takatsızlıkten adeta ayakkalarını sürüye sürüye adacığa dolaşıyor, ötede beride bulduğu otalar, ve deniz kuşlarının yumurtalarile kendi kırımı beslemeğe ve aşıltan ölmemeğe uğraşıyordu. Vücutünde kuvvet ve kudret kalmamıştı. Kocaman fareler kendisini de yiyp kemirmek için etrafında firfir dönüyorlardı. Ölümü beklemekten başka çaresi yoktu.

Ölümlü beklerken

İşte bu ümidi dakikalarda fener idaresinin gemisi ufukta görüldü ve bekçi kurtardı. Adacıkta üreyen farelerin nereden geldiklerine gelince, fok balıkları avlamak için arasıra adacığa uğrayan vapurların anbarlarında bulunan farelerden bir kısmı, yüzerek karaya çıkmışlardır. İlk zamanlarda ölüde beride öldürülen fok balıklarının leslerile beslenmişlerdir. Fakat fok balıkları lesleri bitince ve kendileri de aç kalmaya başlayınca fener kulesine ve oradaki yiyeceklerle saldırılmışlardır.

Gelin ile güveyi nikâh masasının önünde

AKŞAM SPOR

Mevsimin 3'ü at koşusu

Bu hafta yapılacak koşulara hangi atlar iştirak edecekler?

Geçen haftaki at yarışlarından heyecanlı bir enstantane

İki haftadan beri yapılmaktır olan at yarışlarının üçüncüü bu hafta pazar günü saat 15.30 da gene Veliefendi çayırında yapılacaktır. Haftanın hemen hemen yegâne spor hareketini teşkil edecek olan at yarışlarının bu hafta büyük bir alâka ile takip edilmesi beklenmektedir. Bu vesile ile bu hafta yapılacak olan beş koşu hakkında okuyucularımıza malumat vermek isteriz:

Birinci koşu: Üç yaşındaki yerli taylar arasında satış koşusudur. Bu koşa Atilla, Nâzım, Merzuka, Sevim, Yılmaz, Ceylân, Duman ve Mesud olmak üzere sekiz at iştirak edecektir. Yarışın favorileri Atilla ile Nâzımdır. Koşunun mesafesi 1400 metredir.

İkinci koşu: Saf kan Ingiliz atları arasında 2000 metrelük Handicap koşusudur. Bu koşa beş at girecektir. Benliyüz, Vural, Ceylân, Ünlü ve Can. Koşunun favorileri Benliyüz, Vural ve Ceylândır.

Üçüncü koşu: Yarım kan araplar arasında 1600 metre tizerinde yapılacaktır. Sekiz atın iştirak ettiği bu koşa çifte bahislidir. İştirak eden atlar: Bayburd, Ayhan, Andrebudin, Şehab, Olga, Ceylân, Mahmure, Ülker.

Koşunun Favorileri Bayburd, Ayhan ve Andrebudindir.

Dördüncü koşu: Yarım kan araplar arasında 2200 metrelük Handicap koşusudur. Bu koşa beş at girecektir. Benliyüz, Vural, Ceylân, Doğan, Sarıkış, Lâme ve Bulut. Yarışın favorileri Vural, Sarıkış ve Lâmedir. Bu son yarış ta üçüncü yarış gibi çifte bahislidir.

Beşinci koşu: Yerli yarım kan araplar arasında yapılacak olan bu son koşunun mesafesi 1800 metredir. Bu koşa giren yedi atın isimleri sunlardır: Vural, Can, Ceylân, Doğan, Sarıkış, Lâme ve Bulut. Yarışın favorileri Vural, Sarıkış ve Lâmedir. Bu son yarış ta üçüncü yarış gibi çifte bahislidir.

Ömer Besim istifa etti

Bir müddettenberi atletizm monitörüğünü yapan Galatasaray klubü baş kaptanı Ömer Besim bu vazifesinden istifa ettiğini bir mektupla merkeze bildirmiştir.

Fenerbahçeli Aytan Türk oldu

Fenerbahçe birinci takımında oynamakta olan Angelidis vilâyete bir istifa ile müracaat ederek Ali ismini almıştır. Soyadı da Aytan olacaktır.

Kumkapı Kadırgagücü'nün İzmit seyahati

Top mecmasının gayri federe klüpler arasında tertip etmiş olduğu kupa maçlarının şampiyonu olan Kadırga takımı İzmit İdmanyurdu tarafından bir maç yapmak üzere yarınki pazar günü İzmit'e davet edilmiştir.

Admira Sofyada

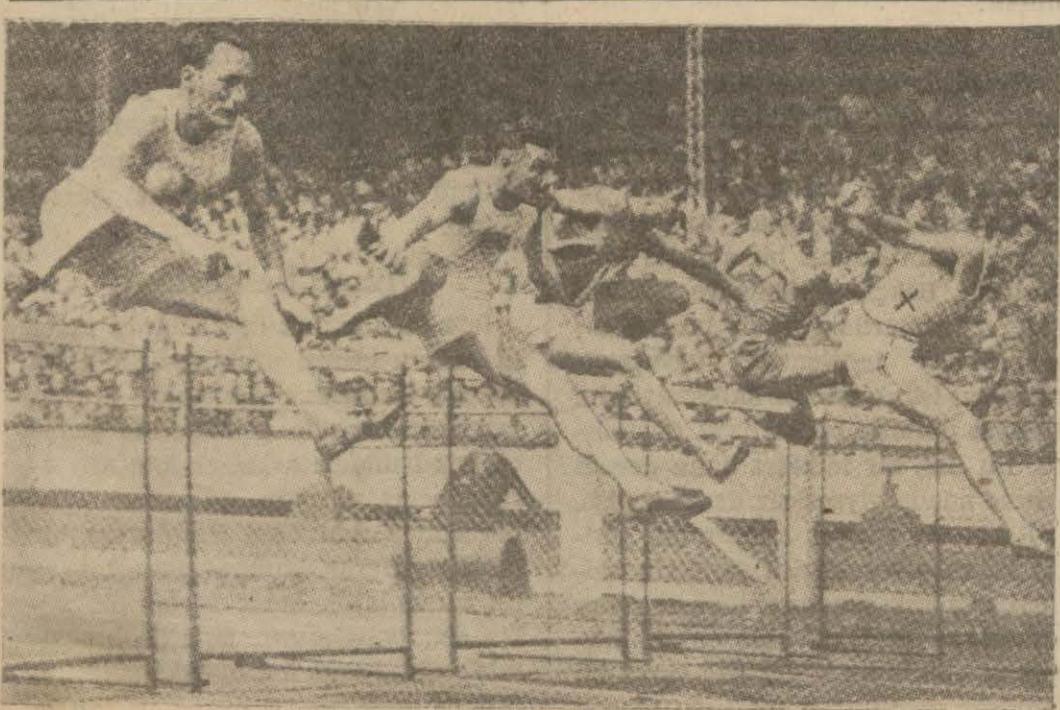
Galatasarayla iki maç yaptıktan sonra dün akşam şehrini terkeden Admira takımı Bulgaristana gitmiştir. Viyanalılar Sofyada mutabık kaldıkları takdirde bu hafta Bulgar milî takım ile bir maç yapacaklardır.

Pariste yüzme yarışları

Pariste sergi münasebetile tertip edilen beynemile yüzme müsabakalarında Macar ve Alman yüzücüler ile Danimarka kadın yüzücüler kazanmışlardır. Neticeler:

Erkekler

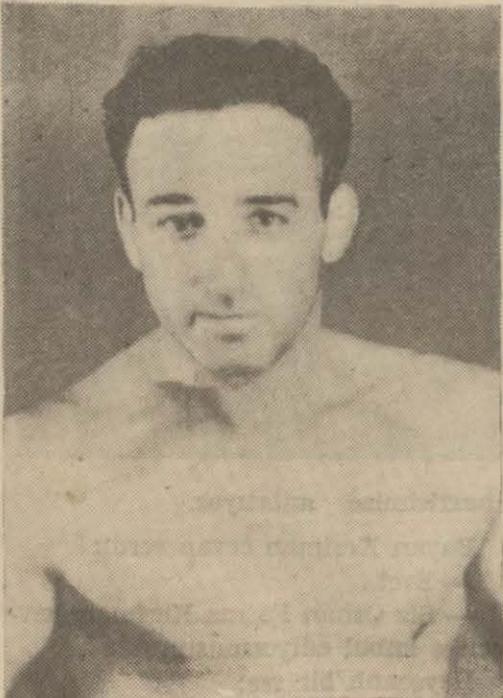
- 100 m. Serbest Csik (M.) 59.9
- 100 m. Sırtüstü Slavh (Al.) 1.9.8.
- 200 m. Kurbalama Sitas (Al.) 2.45.9
- Kadınlar:
- 400 m. serbes Hveger (Dan.) 5.23.2
- 200 m. kurbalama Sørinsen (Dan.) 3.2.8
- 100 m. Serbes Şmit (Al.) 1.10.
- 100 m. sırtüstü Hveger (Dan.) 1.19.8

İngiltere'de yapılan atletizm maçında meshur mâniaci Finley (X işaretli) ilk mâniyalarda

Bu hafta yapılacak iki güreş maçı

Hüseyin Vandervalda
Mülâyim de Kambel ile
yeninceye kadar
güreşeceler

Mülâyim ile güreşeceler olan İngiliz Kambel

Yarınki pazar günü saat on yedide Taksim stadyomunda iki güreş maçı yapılacak, geçen hafta Atinada Londos ile karşılaşmış olan Vandervalda Tekirdağlı Hüseyin ile Mülâyim de Kambel ile güreşecelerdir. Her iki güreşte de sayı hesabını galibiyet yahut. İki müsabaka da yeninceye kadar devam edeceğii cihetle, müddet tâyin edilmemiştir. Tekirdağlı Hüseyin, su tekli de ileri sürmektedir.

— Pazar günü yapılacak maçta, Mülâyim Kambeli yenerse Mülâyim ile yeninceye kadar güreşmeye hazırlı. Sayed Mülâyim yenilirse evvelâ Mülâyim ile sonra Kambel ile birbirimizi yeninceye kadar güresmek isterim. —

Bu hafta İngiltere'de ve Almanyada büyük atletizm müsabakaları yapıldı

Londrada White City stadında 90 bin seyirci önünde Macaristan, Polonya, Yunanistan, Avusturya, Fransa ve İngiltere atletlerinin iştirakile büyük bir atletizm mitingi yapılmıştır. Alınan dereceler pist iyi olmadığı için beklentiği kadar verimli olmamıştır. Bu müsabakalarla iştirak eden üç Yunan atleti, diskçi Silas, mâniaci Mantikos ve maratoncu Kiryakidis bu sefer hiç derece alamamışlardır. Günün en büyük sürprizi Polonyalı Kuçarski'nin Lanzi, Handley ve Robinson gibi meşhur yarım mukavemetçileri mağlûp ederek iyi bir derece ile 880 yardlık koşuyu kazanmasıdır. Bu müsabakada tesbit edilen teknik neticeler şunlardır:

- 100 yarda: Jonson (Amerika) 9.8
- 220 yarda: Janson (Amerika) 21.7
- 880 » : Kuçarski (Polonya) 1.52.8
- 120 yarda mânia: Finley (Ing.) 14.5
- 3 mil: Ward (Ing.) 14.23.8
- Disk: Karpanter (Amerika) 48.90.
- 440 yarda: Roberts (Ing.) 98.3
- 440 yarda mânia: Kovaç (Mac.) 54.8
- Sırık: Prokç (Avusturya) 405.
- Cirit: Attveral (İsveç) 66.25
- Gülle: Berg (İsveç) 14.75
- Uzun: Tomsalu (Estonya) 7.25
- Yüksek: Conson (Amerika) 1.92.
- Bir mil: Vuderson (İngiliz) 4.15

Londrada bu müsabakalar yapıldıken Berlinde de Fransız atletleri Almanlarla karşılaşımlardır. Fransızlardan yalnız mukavemetçi Gois derece alabilmisti. Bu müsabakalarda genç Alman atletlerinden 400 metre Harbing güzel bir koşile Alman rekoru yapmıştır. Bundan maâda uzun atlayıcı Long'un derecesi yeni rekordur:

- 100 metre: Horonberger (Al.) 10.6
- 400 metre: Harbing (Al.) 47.7. (yeni rekor).
- 110 mânia: Wegner (Al.) 14.6
- 1000 metre: Gois (Fr.) 2.27.8
- Uzun: Tong (Al.) 7.90 (yeni rekor).
- Gülle: Völke (Al.) 15.85
- Cırçık: Hayn (Al.) 55.67

SARAY ve BABİÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazar: SÜLEYMAN KÂNÎ İRTEM — Tercüme iktibas hakkâmahfuzdur.
Tefrika No. 929

Vali 15 gün sabrediniz diyerek işi savsaklamağa çalışıyordu

[Bir istirad:]

Şark ahvaline dair neşriyatta bulunan Joseph Denais, Trablusgarp kumandanı Recep paşanın ordunun yardım ile istibâdi yıkmağı Jön Türklerde vadeyledeğini La Turquie Nouvelle eserinde yazıyor.

Bu kayıd Recep paşanın bu kıyma teşebbüsünde kendisi için de bir rol deruhde eylediğini teyid etmektedir.

Ancak biz istibâdi yâkmak için Recep paşanın kendisi Trablusgarp iken Arnavutlukta bir kıyma hazırlamak, yahut Dedeâğaca veya İstanbul'a Trablusgarp teârik edilecek asker kuvvetini çıkarmak yolunda bir teşebbüs iştirâk edebileceğine bir türlü innanamıyoruz.

Trablusgarp menfilere daima pek müşâid davranan Recep paşa olabilir ki hasbihâde bulunduğu menfilere yahut yaveri Şevket bey istibâdin yâklaması ancak ordunun elde edilmesile kabıl olacağı yolunda telkinlerde bulunmuş olsun.

İsmail Kemal bey ile de bu fikir etrafında birleşmiş olması ihtimalden uzak görünmez.

Bize öyle görünüyor ki Şevket bey hamîyet ve gayret saikasile, İsmail Kemal bey de kendi hirs ve menfaatlerine göre bu fikri işletmeye kalkışmışlardır; İsmail Kemal bey kıyma ve ihtilâl işlerinde tecrübe geçmemiş ve tatsız bir hürriyet hayaline kapılmış olan Sabahaddin bey ile etrafındaki kendi maksat ve menfaatlerinde âlet olarak kullanmayı tasavvur etmiş ve kısmen muvaffak olmuştur; bu ihtilâcliler kendilerine ait tertibatı ilerletip fîiliyyata girişilmeğe nöbet gelince tutulmak istenilen yolun çıkmaz olduğunu takdir eden Recep paşa bu hayale iştirâk eylemeğe reddeymıştır.

Bay Reşid Sadi ve Fazıl bu noktada genç türkük tarihini biraz daha tenvir etmemi gümüşlük bulmazlar mı?

Bu kıyma teşebbüsündeki muvaffakiyetsizlikten sonra bir sene geçti. Serhâfiye Ahmed Celâreddin paşa İstanbul'dan firar ile Paris'e gelmişti.

Mabeyinci Arif bey, yaver Ahmed Şevket ve kardeşi Rıza paşaları, Ahmed Celâreddin paşanın akrabasından doktor Nihad Reşad bey, Diran Kelekyan efendi, doktor Kerim Sebatî, doktor Bahâeddin Şakir beyler hep Paris'e toplanmışlardır. Doktor Bahâeddin Şakir, Ahmed Rıza ve Sabahaddin beylerle ayrı ayrı görüşerek Jön Türklerde yeniden elbirliği bir canlılık gösterilmesi lüzumuna iki tarafı iknaa ugraşıyor. Ahmed Celâreddin paşa vefat eden haremîn buraktığı servetle Paris'e pek muhteşem bir hayat sürüyor, kendisini Jön Türklerin hamisi göstererek Abdülhamid tahttan indirmek için teşebbüslerde bulunacağımı etrafına isae ediyyordu.

Nihayet Jön Türkler arasında birleşmek için mühim bir teşebbüs yapıldı. Bir içtima aktolundu. Bu içtimaâda Sabahaddin, Ahmed Rıza, Sami paşa zade Sezayî, doktor Bahâeddin Şakir, doktor Nâzîm, doktor Sabri, Fazîl, Murad (meşrûyyette mebusan reisi Halil beyin kardeşi) Ali Haydar Mitat, Hüseyin Tosun beyler de hazır bulundular.

İçtimaâda bundan sonra takib olunacak programın tertibi Sabahaddin bey teklifi ve tevdiâlî olundu.

Sabahaddin bey Mözürüs'le beyle teşriki mesai ederek ve Mözürüs'ün beyin yâzâdi fransızca multiray esas ittiâzâyiyle kendisinin (teşebbüsü sahih ve ademi merkeziyet) prensipine göre bir program tanzim etti. Ancak bu program Jön Türkler arasında arzu edilen ittiâdi temin etmedikten başka ihtilâfi şiddetlendirdi.

Hüseyin Tosun bey Trablusgarp'ta uğrânılan muvaffakiyetsizlikten sonra hâriçte durmaktan ve neşriyat yapmaktan bir netice çıkmayıcağını ileri sürenkendisine yol harçlığı vereceği takdirde memleket dahiline girebileceğini Sabahaddin beye bildirmi, o da bunu temin etmiş olmasası Hüseyin Tosun bey Kafkasya tarikile Erzuruma girmi, orada Serdar zâde

Sitki beyle beraber çalışmağa başlamıştı.

Sabahaddin bey partisi namına İzmîrde Necdet ve Faiz, İstanbulda Satvet Lütfî, Trabzon'da Sancak beyi zade Mehmet beyler de faaliyet gösteriyorlardı. İttihad ve Terakki mensupları Mitat paşa kanunu esasının ahkâmını kendilerine katı bir program diye kabul etmişlerdi.

Fakat babasının eserinin en şiddetli müdafiî on Ali Haydar Mitat bey Ahmed Rıza beyle geçinmediği için 8 mart 1907 tarihinde İttihad ve Terakki komitesinden çekildiğini gazetelerle ilân etti ve bütün Osmanlı unsurları istibâda karşı harekete dâvet yolunda neşrettiği bir beyannâme dahilde bir çok yerlerde tezâhür etti.

Rumelide, Makedonyada unsur ihtilâfları ateşlenirken, muhtelif cemaatlere mensup komitelerle çarpışırken memleketin diğer taraflarında da halkın hoşnudsuluğu mütenevi sebebi ve vesileler tezâhür ediyordu. Ahrarın neşriyatı Anadolu'larına kadar yayıldıça tesirini gösteriyordu.

Kastamonuda, Erzurumda hükümetin müstebidane muamelelerine karşı dayatmak şeklinde hareketler vukubulması halkta artık bir uyanıklık hissü gelmekte olduğuna delâlet ediyor.

Abdülhâmid idaresince taşraya nefyedilen suçsuz ve gâlinâsızların adeli seneler geçtikçe artıyordu. Anadolu'da hudâhudâ yakın vilâyetlerde hafifilik nisbetle hafifiti; halk buralarda diğer vilâyetlerden daha serbestçe zâlitlenden şikâyet edebiliyordu.

Sürgünler merkezi hükümetin fâniliklerini ve sarayın iki yıldızı fâciâtları bu uzak yerlerde anlatı, anlatı halkı hükümetten bir kat daha soğutmakta idiler.

Rusyanın tâzyiki, ceberatu en ziyade Erzurumda hissâlunuyor ve teelümleri, endişeleri artıyor.

Hudud askerlerinin perişanlığı, hukümetin itinasızlığı gözlerde çarpıyor. Zabitlerin memurların aylarca maaş alamamaları, geçimine sıkıntılı rıhnâdsuluğu katmerleştiriyor.

Vilâyet varıdatının büyük bir kısmı İstanbul çekiliyor; bu ırsâlatâ himmeti valiye nişan kazandırıyor.

Diğer taraftan hastanede ölen bir neferin techiz ve tekfin masârifî ya-hut hastalarla süt parası için valiye müracaat edilse:

— Bir mecidîye bir neferden hayır-lıdır!

Cevabı almadı! Müracaat eden memur da kovuluyordu. (1) Mütâzîka içinde ne yapacağı bilinmemen hazineye yeni varıdat araştırılırken sahi vergi ihdâs olunmuş, hayvan rüsumuna zam yapılmıştı.

Bu vergiler yoksul halka artık taşınamayacak bir yük olmuştu.

20 şubat 1912 - 5 mart 1905 tarihinde vilâyet makâmine on üç imza ile bir arzuul verildi ve (devletin kanunlarına inkıyd mecbur ise de teklif istîtaata göredir kadesine binaen tekliflerin affi) istenildi.

Bir ay (Pasinler) kazası ahalisi de bu yolda bir lâyîha vermişlerdi. Vali Nâzîm paşa arzuul ile lâyîhayı birleştirek mabeyine su mealde mazraatâ bulundu.

«Hariçen iğfâlkârane bazı teşvikler vaki olmaktadır. Bunlara mütemayîl hazelenin telkinleri neticesi olarak Pasinler ahalisinden bir kişi sahi vergi ve hayvanat rüsumunu veremeyeceklerine dair vâhi mazeretler serd ve diğer muti ahalî de kendilerine ittiâh etmirmek için târiklerde bulunuyorlar. İş tevessü etmeden kâfi ve müessir vasitalara müracaat ettim. Bu ugurda her fedakârlığı da ihtiyar edeceğim.»

2 Mart 1912

Vali paşa halka teskin maksadile müracaat edenlere:

— On beş gün sabrediniz. İnşallah verginin affını istîhsal eylerim.

Gibi sözlerle savsakladı.

(Arkası var)

(1) Mehmed Nusret: Erzurum tarîhçesi

HER AKŞAM
BİR HİKAYE

Fotoğraf merakı

Saim amca bavulundan son derece güzel, yeni sistem, gayet bahalı cinsinden bir fotoğraf makinesi çıktı. Yeniden Hasan'a uzattı:

— Bu da sana hediye! Hasan... Son derece güzel bir fotoğraf makinesidir. Düşündüm ki, sen zamanen bir çok gece gibi kadın peşinde koşmazsan, içkin sefahatın yoktur. Kendi kendime: «Şu bizim delikanlıya bir fotoğraf makinesi alayım da biraz mesgul olsun...» dedim. Sana bunu getirdim.

Hasan:

— Teşekkür ederim, amcacıığım... diyecek gürur gürur yeni fotoğraf makinesini aldı.

Hakikaten bu harikulâde güzel bir fotoğraf makinesi idi. Gece o kadar kuvvetli olmamış bir elektrik ışığında bile enstantane resim çekebiliyordu. Hasan o günü fotoğraf makinesini cağırtığı şirkete götürdü. Masanın bir kenarına koydu.

Bir pazartesi günü idi. Aynı oda arkadaşı, dünkü pazar günü geceğindileri kadınla, eğlenceli maceraları birbirlerine anlatıyorlardı. Hasan bunları dilemiyor bile... Onun o taraklarda bezî yoktu. Gayet uslu, akıllı bir gençti. Hayatındaki bütün kadın macerası mektepte iken karşıya evdeki komşu kızına gayet saf bir lisansla yazdığı bir kaç mektuptan ibaretti. Mektepten çıktıktan sonra kendini büsbütün işe, mesleğine vermişti. Masanın üstünü dolduran kâğıtlarla meşgulen arkadaşlarından biri onun masasına yaklaştı. Bu, şirkevin en çapık memuru Ferdi idi.

— O, Hasan, dedi, bu ne fevkâlâde fotoğraf makinesi... Bu makine ile ne güzel resimler çekebilirsin...

Hasan:

— Evet, dedi. Ben anlamam amma... Çok güzel makine imiş...

— Aman bundan istifade edelim, yahu... Güzel güzel resimler çekelim...

— Hay hay...

Ogunkü konuşmaları bu kadar kaldı. Bir hafta Hasan yeni makineyle eve, sokakta, şirkette bir takım grup resimleri, arkadaşlarını masa başında çalışırken, birbirlerile konuşurken gösteren fotoğraflar çekti. Hâtta evdeki tekir kedinin bile beş on poz resmini aldı.

Fakat nihayet resmi çekilecek bir şey kalmamıştı. Halbuki Hasanın metrelerce filmi vardı. Şimdi bütün meraklı, bütün eğlencesini fotoğraf teşkil ediyordu. Lâkin artik neyin ve kimin resmini çekebilirdi?... İşte Hasan'ın çekerek resim aradığı günlerden birinde çapık arkadaşı Ferdi yanına yaklaştı.

— Hasan, dedi. Filmlerini yazık ediyorsun... Barı çektiğine göre güzel fotoğraflar alı... Evdeki aşıçı kadının, tekir kedinin resmini alacağım diye filmleri berbat etme... Mademki bütün zevkin simdi fotoğrafraftır, gel sevinle güzel resimler çekelim... Meselâ plâjda ne güzel resimler alabiliriz...

Hasan:

— Plâj mı? diye yüzünü buruşturdu, ben orada sıkılırmış... Hiç gitmem simdiye kadar... Hem plâjda resim çekmek yasakmış diyorlar...

Ferdi güldü:

— İnsan plâjda sıkılır mı hiç?... Oraya macera aramağa gitmiyorsun ki... Resim çekmeye gidiyorsun... Plâjda resim çekmek yasağı da eskidendi. Simdi herkes istediği resmi çekebiliyor...

Günlerden cumartesi idi. Böyle konuşurken şirketin paydos zili de çaldı. Hasan, plâj gitmeği hem istiyor, hem istemiyor... İstiyordu, çünkü hakikaten plâjda çok güzel resimler çekilebilirdi. İstemiyor, çünkü böyle yerlere gitmek adet değildi. Ferdi o günü mutlaka plâj'a gidecekti. Hasan'ın da gelmesi için çok ısrar ediyor. Nihayet, Hasan:

— Peki... dedi. Kâltıtlar.. Ferdinin mayosu filân vardi. Hasan için de bir mayo adılar. Trene güç hal ile yetiştiler. Plâj o günü son derece kalabalıktı. Soyundular.

Son derece güzel bir kadın kumla rın üstünde arkası üstü yattı. Gayet kısa mayosunun şıklığını hiç diyecek yoktu...

Ferdi:

— Bak azizim bak... dedi. Dünya...

nin en güzel resim mevzuu... Amma dikkatli bak...

Hasan dikkatli bakıyordu. Abdalaşmıştı. Şimdiye kadar ilk defa bu kadar güzel dekolte bir kadın vücutunu görüyordu. Ferdi:

— Haydi, dedi. Bir resmini çek... Hasan tereddüt içinde:

— Ya dârlırsa... dedi.

— Neden dârlıacak canum?... Tanrı onu... Şen bir bar artistidir.

Hasan makinesini açtı. Kumlar tûnde yatan bu güzel vücutlu kadın bir resmini çekti.

Kadın şimdi yüzünü dönmemiş, kendi resminin çekildigini anlamıştı. GÜLÜMSİYEREK elinde tuttuğu kırmızı şemsiyesini biraz yana aldı, yeni bir poz aldı ve:

— Eğer arzu ederseniz, dedi, böyle de bir resmini çekebilirsiniz...

Hasan bu iltifat karşısında şaşırılmıştı:

— Mersi... dedi, sizi rahatsız etmezsek böyle bir resmini de çekelim... Çekti, Genç kadın, Ferdinin söyleiği gibi hakikaten çok şen ve iltifat kârdı.

Hasan onun poz poz resmini aldı. Genç kadın:

— İsterseniz, dedi, arkadaşımı da çağırıymış... Denizde top oynarken resimlerimi çekiniz, ama hepinden birer tane isterez. Zaten biz de resim çekirmek istiyoruk.

Genç kadın biraz sonra civil civil kaynaşan bir sürü arkadaşını çağırıldı. Hasan, Ferdi ve genç kadınlar hep birden denize girdiler. İlk dalgalardan arasında çığın bir top oyunu başladı.

Fotoğraflar çekildikten sonra Hasan'ın da iştirakile hep birden top oyuna başladılar. Fotoğraf makinesi soyunma kabinesine bırakılmıştı.

Zaman zaman çığın gibi neşeli olan genç kadınlardan bir ikisi Hasan'ın çekingen gördükleri için onun üstünde hücum ediyorlar, delikanlimin yüzüne güzel ellerle su atıyorlar, kendisini boğacakmış gibi suya batırıyorlardı...

Hasan, hayatında ilk defa bu kadar çığın ve neşeli bir gün geçirmiştir. Denizden çıktıktan sonra plâjın radyosu başlamıştı. Kumlar tûnde mayolarla dansa başladılar. Hasan:

— Aman... dediler. Bir de böyle bir fotoğrafımızı çekiniz. Amma bize de vereceksiniz...

Hasan derhal makinesine yeni bir film daha kojarak onların mayo ile dansederken resimlerini çekti. Genç kadınlardan biri:

— Lâkin, dedi, siz niçin dansetmiyorsunuz...

Hasan sıkldı:

— Bilmem ki...

— Zararı yok, biz sizi idare ederiz... Böyle tenbel tenbel durmak sizin gibi genç bir adama yakışmaz... Haydi dansa...

O gün Hasan dünyanın en eğlenceli gününü geçirdikten sonra akşam dönerlerken Ferdi:

— Aman, dedi, gece enstantane resim çekmesini tecrübe ettin mi?... Haydi, bu akşam bara gidelim... Orada dansedenlerin, varyete yapanların elektrik ışığı altında fevkâlâde güzel enstantane resimlerini çekebilirsiniz...

Hasan buna da itiraz etti, fakat Ferdinin dediği doğru idi. Bakalım gece elektrik ışığı altında ne dereceye kadar güzel resimler çekebilecekti. Sonra hakikaten barda dansedenlerin, varyete yapanların güzel resimleri olurdu...

Kâltıtlar. Gittiler... Yalnız kırmızı karanfillerden yapılmış kısacık bir mayo içinde sarışın bir genç kadın sahnedede dansediyordu. Karanfillden mayolu genel kadın sahneden indikten sonra masalar arasında da şarkı söyleyerek dolaşıyordu. Yanlarında geçen Ferdi:

— Haydi, dedi, tam sırası... Bir resmini al... Her zaman böyle güzel resim mevzuu bulunmaz... Su karanfillden mayonun güzellikine bak...

Hasan doğruldu. Bütün cesaretini toplayarak karanfillden mayolu kadının bir resmini çekti.

Karanfil mayolu kadın bundan adetâ memnun olmuştu. Onların masasının önünde durarak türlü türlü pozlar aldı. Hasan da onun türlü türlü resimlerini çekti. Karanfil mayolu kadın böyle bar artistlerinin daima yaptıkları gibi sonunda Hasan'ın yanından öptü ve mayosundan kopardı. Kırmızı bir karanfilli müşterilerin alkışları arasında genç adamın yakasına taktı.

Hasan çok utanmıştı, amma karanfilli mayolu kadının kırmızı dudakları başına fırıldırılmıştı.

Bir kaç resim daha çekmek için o gece barda sabaha kadar kaldılar. Artık iyi resim mevzuları bulmak için Ferdi ile hergün bir yere, bir sayfiye, bir eğlence yerine, bir mesireye, bir plâja gidiyorlardı... Bu fotoğraf meraklı, Hasan'ın dünyanın en çapık ve eğlenceli en dükün adamıydı...

(Bir yıldız)

KUBİLÂY HAN

Yazan: İskender F. Sertelli

No. 134

“Buda, Rüyada, benim atımın dizginlerini Tiyen - Fodan alıp Terlanın eline vermiş... bunun manası nedir?”,

Kubilây ayakta durmuş, düşünüyordu.

Ti-Ma geriye çekildi:

Affedersiniz, dedi, telâşla rüyamın bir yerini az kaldı unutuyordum. Gök yüzünden dönerken atımın dizginlerini Tiyen - Fo tutmak istemişti. Buda nûrda elini uzattı. Dizginleri Tiyen - Fodan aldı ve o sırada beliren Terlanın eline verdi.

Kubilây, gelininin rüyasını dinlerken hayretten hayrete düşmüştü.

— Ya bunun manası nedir, Ti-Ma?

Diye sordu.

Ti - Ma soğukkanlılığını muhafaza ederek:

— Burasını ben de anlaymadım, hanımım! Dedi. Bunu Pantadan başka bir kimse tabir edemez. Manasını ondan sorunuz!

Kubilây yürüdü:

— Pek âlâ... Ben Pantayı mabedde görür, sorarım. Haydi sen odana git ve sakın bu rüyadan kimseye bâsetme!

Kubilây ayrılrken, her zamanki gibi Ti - Manın saçlarını okşamıştı.

Hakan mabed yolunda mütemadiyen Ti - Manın rüyasını düşünüyordu.

Hele bir mabede varsun. Şüphe yok ki, ilk yapacağı iş, Budanın «Bin bir elli» heykelini üzerinde dua etmekten evvel, Pantayı bulup gelininin rüyasını anlatmak ve manasını sormak olacaktır.

*

«Buda»nın heykeli önünde..

O gün mabed çok kalabalıktı.

Kubilây tahtrevandan iner inmez, kendisini karıştıran rahiplerden birine Pantayı sordu.

Rahip, Pantanın üç gündenberi münzeviler kösesinde çle doldurduğunu söyledi.

Rahipler birdenbire şaşırıldı.

Kubilây, derin bir vedî içinde üç gündür yemek yemedi, gözleri kapalı dua eden Pantayı görmezi mi gelmişti? Yoksa mabedi ziyarete mi...?

Herkes hayretle birbirine bakıştı.

Kubilây:

— Pantanın hücresini gösterin bana...

Dedi.

Rahiplerden biri demir kapı bir hücrenin önünde durdu.

Kubilây kapıyı açtı ve arkasındaki rahiplerle:

— Beni Panta ile yalnız bırakın! Diyerek, Pantanın yanına girdi.

Kubilây, mabedin (Münzeviler kösesi) ne ilk defa giriyyordu.

— Acaba hakan da bir kaç gün için inizivaya mı çekilecekti?

Rahipleri saran bu şüphe, biraz sonra başkalarına da sırayet etti.

Kubilâyın Pantayı niçin aradığını bilen yoktu.

Panta gözünün ucile, yanına giren gölgeye baktı. Hakanı tanıdı, titredi... Bir hayaletle karşılaşışına hükmederek gözlerini tekrar kapadı.

Kubilây yavaşça seslendi:

— Panta... Seni rahatsız ettim. Fakat, seni görmeden duramayacağım. Gözlerini aç Beni dinle!

İhtiyaç rahip gözlerini açtı:

— Ulu mabud bizi affetsin... Biraz önce onun huzurunda idim. Şimdi sizin huzurunuza dayım. Emrediniz, Ulu hakan! dedi.

Kubilây sordu:

— Buda, rüyada, benim atımın dizginlerini Tiyen - Fodan alıp Terlanı vermiş... Bunun manası nedir?

Panta önüne bakarak cevap verdi:

— Tiyen - Fonun yıldızı sonecek, Terlanın itimadınız artacak... Büttün kuvvet ve salâhiyetinizi ondan alıp Terlanı vereceksiniz!

Kubilây hiddetlendi:

— Böyle bir niyetim yok. Ben Terlanı idam etmeden rahat edemem...

— Buda böyle istemisse, bunun önüne geçememesiniz, hakanım! Buda ne isterse, o olur.

(Arkası var)

Bir muvaffakiyetin filmi

Bu neticenin sırrı şudur:

Dişlerimiz; yemek içmek, nefes almak, konuşmak ve saire gibi ağız faaliyetleri sebebiyle harici ve dahilî pek çok tesislere maruzdur. Her hareketle mikroflar, hastalıklar, muzımadelerle karşı karşıyadır. Dişlerin çürümesi ve ağız nahiyyelerinde iltihâller başlaması ile beraber mideye, cigerlere, ásâsına irinli ve müteaffin mürkebetli ifrazatın gitmesi de başlar. Malum bir çok hastahlıklara beraber

tehîh edilememiş bir çok hastalıkları da bu ifrazat yapar.

Bu tehîhîkî vzayıet karşısında dişleri mütemadiyen kontrol etmek ve hemen her dakika temiz tutmak lazımdır. Bu temizlik için, dişleri yalnız sabahları fırçalamak kâfi değildir. Bugünkü tib, dişlerin sabahleyin, gece yataken ve her yemekten sonra mutlaka ve itinali şekilde diş macunile temizlenmesini zaruri görmektedir.

Kubilây telâşla:

— Ben ne cevap verdim?

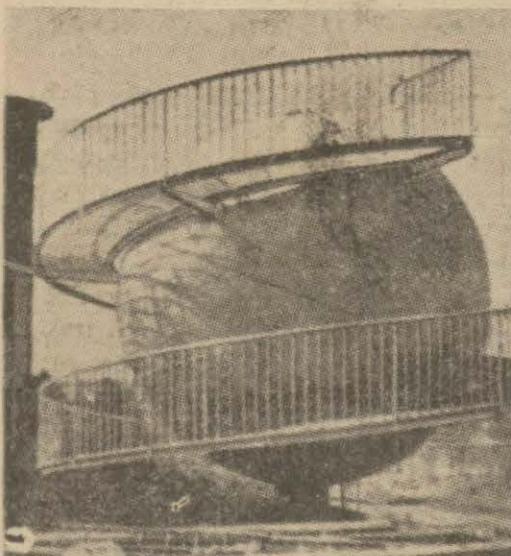
Dedi. Ti-Ma:

— O sırada gözlerimi açmıştım... Keşke uyumasaydım... Verdiginiz cevabı işaretmedi, hakanım! Fakat, Budanın Gülgâne çok acıdığını gördüm. Rüyamı size söylemeye geldim.

<div data-bbox="588 907

ÇOCUK DÜNYASI

Büyük bir küre

Yeryüzünün en büyükküresi Süren mektebindedir. Yüksekliği iki katlı bir ev yüksekliğidir. Bir merdivenle kün en etrafında dolasılır. Talebeler coğrafyayı böyle modern şekilde okuyorlar.

Yüksek binalar

1889 daki Paris sergisinde en çok dikkate çarpan Eyfel kulesi oldu. 300 metre yüksekliğindeki kule herkesi şaşırttı.

Uzun seneler Paris yeryüzünün en yüksek binasına sahip olmakla övdü. Bugün Amerikadaki binaların arasında Eyfel kulesi küçük kahiyor.

Bugün yüksek bina rökoru Newyork'tadır. Ampir Stat Building 375, Krayzler Building 313 metre yüksekliğindedir.

Ampir Stat adeta küçük bir şehirdir. 25.000 nüfusu bir binadır. Bu bina günde 40.000 kişi giriş çıkar. 104 katlıdır. İki katı toprak altındadır. 63 asansör işler.

Bina 25 kilometre murabbai saha üzerinde yapılmıştır. 60.000 tonluk çelik temel üstünde duruyor.

Binanın çatısındaki büyük projektorun ziyası 50 kilometre mesafeden görülmektedir.

Bina 1929 da başlandı, 1931 de bitti. İnşaatta günde 2.500 amele çalıştırıldı.

Bu bina yeryüzünün en büyük ve en yüksek binasıdır. Het gün binayı binlerce seyyah ve yüzlerce mühendis, mimar gezmektedir.

Hırsızlık

İtalyada Savonda garip bir hırsızlık vakası oldu.

Bir gece, bir kaç hırsız köyün kilesine girdiler, etrafi araştırdılar, işe yarar bir şey bulamayınca, kilisenin çanını çalıp kaçtılar...

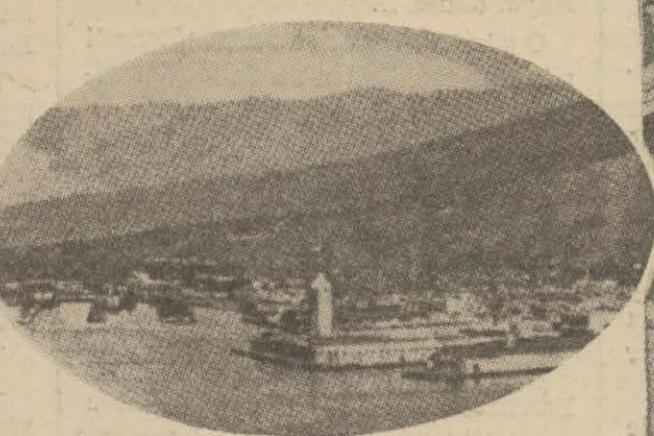
Aktör köpeğin marifeti

Bu gördüğünüz köpek, sahnelerde rol oynar. Bir aktörün köpeğidir. Rolü icabı läzimgelen makyajı yapır ve hangi kılığa sokarlarsa o kılığı bellişterek rolünü oynar.

Solda: Adaların pulu, ortada: Honoluludan

bir görüş, sağda caddede işaret memuru

Su taşımak usulü

Güzel adanın Kargez köyünde, köylüler kirmadan, ve yorulmadan bir kaç testi birden su taşıma usulünü ediyorlardı.

Kamehameha halka:

— Artık ilâhalarımız bizden kan istemiyorlar! diyordu.

Fakat papazların bu dini ananeyi kaldırırmak işlerine gelmiyor... Bunu üzerine Kamehameha, henüz yamyamlığın devam ettiği Tahiti, Tonga, Samoa, Fici, Markiz, Yeni Zeland adaları zapt ve oraları da medenileştirmek sevdasına kapıldı ve büyük bir sefer hazırlandı.

Avrupadan top, tüfek satın aldı. Muharipler silahlandı. Tam sefer çıklacağı gün büyük Kamehameha hastalandı ve üç gün sonra 8 Mayıs 1819 da Kalakeauada 60 yaşında öldü.

Adaları saçlarını tıraş ettiler; taş üstlerinde yattılar, evlerini yaktılar, dişlerini kurdular, gözlerini çkaralar, parmaklarını kesenler oldu. Böyle matem tuttular.

Bugün Havai adası yerileri Kamehameha adını anarken göğüs kabartırlar. İki milyon kuşun tüyünden yapılmış olan mantosu Honolulu müzesinde teşhir edilmektedir. Caddelerden birinde de bronz bir heykeli vardır.

1inci KAMEHAMEHA

Gemiciler Jan Kuk İngiltere dönen için havaların iyileşmesini Havai adasında bekledi.

1779 da ada yerileri ile Kukun tayfaları arasında bir kavga çıktı, kavgayı bastırmağa çalışan Kuku yerlerden biri öldürdü. Bu cinayet bütün ada halkını müteessir etti. Halk göz yaşı döktü. Bugün Havai adasında Kuk ismi mukaddes tanılır.

1784 de adanın şefi öldü, yerine oğlu Kamehameha kral oldu. Kamehameha çok kuvvetli ve çok cesurdu. Kral olunca ilk işi, diğer adaların şeflerini kendine bağlamak ve bütün Sandönis adalarını hükümlü altına almak oldu...

Adalarda arada sıradan isyan çıktı, kanlı muharebeler oluyor, fakat Kamerhameha asileri daima mağlub ediyor.

Oahu ve Maui adaları isyanını bastırmağa giderken onlara söyle hitab etti:

«Kralınız isyan etmek günahını işlediniz. Cezanız idamdır. Eğer şimdiden isyandan vazgeçip teslim olsanız bile siz idam edeceğim, bunun için bana karşı kahramanca harp ediniz, belki o zaman kahramanlığımıza hücumlara karşı müdafaya taahhüt etti.

Kamehameha iki adanın asilerini de tenkil etti, şeflerini yakaladı, idam

etindi. Ondan sonra adaların merkezi Honolulu oldu. Kral oraya yerleştii. Kamehamehanın Kahramanlığı dillerde destan oldu. Bütün dünya kendisini tanıdı. İngiltere kralı bir sefir gönderdi. Kamehameha sefirin getirdiği hediyeleri kabul etti ve İngiltere kralı sefirle tüy mantolar, kamış kastekler ve daha bir çok eşya gönderdi. Bu eşyaları Londra müzelerinden birine koydu.

1794 de adalar İngilterenin himayeine geçti. İngiltere Kamehamehayı hariçten ve dahilten gelecek hükümlere karşı müdafaya taahhüt etti.

1814 e kadar şayanı dikkat hiç bir hâdise olmadı. Kamehameha adanın inkişafına ve medenileşmesine çalışıyordu. Havai adalarının istikbali parlak görünüyordu. Ancak yerillerin

lerini ağırladı ve ocağa büyük bir kütük attı. Kütük alev aldı. Yolcular oturup kurumağa başladılar...

Derken ocapta yanmış kütüğün çirtitlerle beraber maden şıkrıtları duyuldu. Ocaktan para sesleri gelmeye...

Hepsini kalktılar, hemen kütüğü maşa ile tutup ocaktan çıkardılar, üzerine su döküp söndürdüler.

kanlı bir ananesi vardı ki, bunun önde geçmek lâzımdı, hâlâ insan kurban ediyorlardı.

Kamehameha halka:

— Artık ilâhalarımız bizden kan istemiyorlar! diyordu.

Fakat papazların bu dini ananeyi kaldırırmak işlerine gelmiyor... Bunu üzerine Kamehameha, henüz yamyamlığın devam ettiği Tahiti, Tonga, Samoa, Fici, Markiz, Yeni Zeland adaları zapt ve oraları da medenileştirmek sevdasına kapıldı ve büyük bir sefer hazırlandı.

Avrupadan top, tüfek satın aldı. Muharipler silahlandı. Tam sefer çıklacağı gün büyük Kamehameha hastalandı ve üç gün sonra 8 Mayıs 1819 da Kalakeauada 60 yaşında öldü.

Adaları saçlarını tıraş ettiler; taş üstlerinde yattılar, evlerini yaktılar, dişlerini kurdular, gözlerini çkaralar, parmaklarını kesenler oldu. Böyle matem tuttular.

Bugün Havai adası yerileri Kamehameha adını anarken göğüs kabartırlar. İki milyon kuşun tüyünden yapılmış olan mantosu Honolulu müzesinde teşhir edilmektedir. Caddelerden birinde de bronz bir heykeli vardır.

Ağaç kütüğünde define

Bir kaç arkadaş, ellerine sopalarını alıp, Kom gölü civarında uzun bir yürüyüşe çıktılar. Bir kaç saat yürüdükten sonra, hava bulutlandı ve birdenbire gökyüzü delinmiş gibi yağmur yağışına başladı...

Arkadaşlar etrafı bakındılar, sığınacak bir yer aradılar ve buldular. Biraz ötede bir kuluçe gördüler. Bu kuluçe dağ bekçi Paskal Kaveletti'ndi. Hemen girdiler; bekçi misafir-

lerini ağırladı ve ocağa büyük bir kütük attı. Kütük alev aldı. Yolcular oturup kurumağa başladılar...

Derken ocapta yanmış kütüğün çirtitlerle beraber maden şıkrıtları duyuldu. Ocaktan para sesleri gelmeye...

Hepsini kalktılar, hemen kütüğü maşa ile tutup ocaktan çıkardılar, üzerine su döküp söndürdüler.

Kütüğün içinde bir çok gümüş paralar vardı. Dağ bekçi ocağı karıştırdı, küllerin içinden de daha bir çok gümüş paralar çıktı.

Bu ağaç kütüğüne aşağı yukarı küçük bir servet saklıyan kimdir? Ne zaman ve ne için saklamıştır?..

Şimdi bunu araştırıyorlar. Herhalde bu işi yapanları bir hırsız olması çok muhtemel olduğunu görüyorular.

Milyoner ve kont olan berber

Cenubi Afrikadaki İtalyan kumanları, Por-Elizabetdeki Solli Smit adlı berbere kont Nikolai dö Katazyon unvanını vermiş ve 13 milyon franklık servete konduğunu da bildirmiştir.

Berber hemen dükkanını kapamış ve vapura atlayıp İtalyaya gitmiştir.

Berber İtalyada doğmuş ve bir kaç ay evvel dul kalan annesile henüz çoukenken Cenubi Afrika gitmiş. Ka-

dir orada Smit adında bir İngilizle evlenmiş, adam çocuğu da benimsenmiş.

On iki sene evvel kadın oğlunun parmağına, içinde «S.S.» yazılı bir yüzük takmış. Bu harflerin üstünde bir asalet arması mahkûm olmuş. Kadın ölmüş, kâğıtları arasında çocuğun hüviyeti meydana çıkmış ve bu suretle hem kont unvanını almış, hem de 13 milyon servete konmuş...

Şimdi gazeteciler yeni kont ve milyonerin peşini bırakmıyorlar. Sakın para istiyorlar sanmayın, hayır!

— Ne yapmak niyetindesiniz?

Diyse soruyorlar. Berber hentüz katı bir cevap vermemeber, Roma'da büyük ve modern bir berber dükkanı açmak emelini beslediğini de gizlememektedir.

Meslek aşıki buna derler!

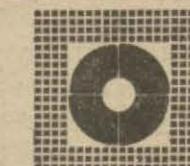
İsim:

Bilmece

Su damla taştan damla
Kara akar. Sonra
Birikir göl gümüş bir
Olur; hakkı en arayan
Bulur sonunda.

7 AĞUSTOS 1937

* * *
Yukarıda manzum cümelenin kelimeyi karışmış, yerliyeli koyunuz da manzum cümle meydana çıksın.
* * *
Bilmecemizi doğru halledenlerden birinciye: Dolma masa kalemi, ikinciye: Bir kutu zarif zarf kâğıt, üçüncüye: Sümer kızı, ayrıca karlımize muhtelif hediyeler verilecektir.

Bernli bir kuşu, dikkate şayan bir tecrübe yaptı. Bir kuşun sesini gramofon plâğına aldı.

Resminizde, mikrofon önünde otent kuşu görüyorsunuz.

MAZON MEYVA TUZU

MİDE ve BARSAKLARI kolaylıkla boşaltır. edilmiş bir tuz olup MÜMASİL MÜSTAHL İNKIBAZI ve ondan mütevelli Baş ağrularını defeder. Son derece teksif KATİ tesir eder. Yemeklerden sonra alınırsa HAZIMIZLICI, MİDE EKSİLK ve YANMALARINI giderir. MİDE ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ. Ağzındaki kokunu ve tatsızlığı defeder. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

İstanbul Harici askeri kitabı ilanları

174688 lira 4 kuruş keşif bedelli uçuş yolu inşaatına talip çıkmadığından kapalı zarfla yeniden eksiltmeye konmuştur. Eksiltmesi 19/Ağustos/937 perşembe günü saat 15'dedir. İlk teminatı 9984 lira 40 kuruştur. Şartnamesi 874 kuruş M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonundan alınabilir. Eksiltmeye girecekler kanunun teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 tıncı maddelerinde yazılı belgelerle idari şartname de yazılı vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden behemehal bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti satınalma komisyonuna vermelere. (211) (4774)

★ 1 — Pınarhisarın 517000 kilo ve Demirköyün 126000 kilo kuru otları.

2 — İhaleleri pazarlık suretiledir.

3 — Pınarhisarın ot muhammen bedeli 19383 lira, Demirköyün 5670 liradır.

4 — Pınarhisarın ilk teminatı 1455 lira, Demirköyün 426 liradır.

5 — İkisinin de ihalesi 9 Ağustos 937 pazartesi günü saat 15, 16'dadır.

6 — Şartnameler arzu edenlere her gün Vize Satınalma komisyonunda gösterilecektir. «215» «4837»

★ Ankara garnizonu müessesesi ihtiyacı için 1080 ton yerli kok kömürün 20/8/937 Cuma günü saat 15 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Kömürün tutarı 29190 lira olup muvakkat teminatı 2187 liradır. Şartnamesi 148 kuruş mukabili komisyon'dan verilir. İsteklilerin kanunun 2 ve 3 tıncı maddelerindeki vesika ve teminat makbuzlarını havi teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar Ankara levazım amirliği satınalma komisyonuna vermeleri. (213) (4776)

★ Beher çiftine bölünen ederi 450 kuruş olan 9360 çift fotin kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İlk teminatı 3159 liradır. İhalesi 23/8/937 Pazartesi günü saat 15'dedir. Şartnamesi 210 kuruş mukabili Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonundan alınır. Muhabere ile şartname gönderilemez. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 tıncı maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gününde en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonuna vermeleri. (238) (5009)

Manisa Merkezindeki kit'at ve müessesesi ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konulan 257600 kilo kuru ota istekli bulunmadığından pazarlıkla alınmak üzere münakasası uzatılmıştır. Eksiltmesi 26/8/937 perşembe günü saat 16 da Manisada Tüm Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi bedelsiz olarak hergün mezkür Komisyonda görülebilir. Kilosunun muhammen fiati üç kuruş eli santim ve muvakkat teminatı 677 liradır. İlk takası 2 Teş. 1937 den itibaren alınacaktır. İstekliler Ticaret odasında mukayyet olduklarında dair vesika ve muvakkat teminatlarıyla birlikte belli gün ve saatte komisyonuna müracaatları.

★ Manisa merkezindeki kit'atın ihtiyacı için kapalı zarfla münakasaya konulan 65 ton sağır etine istekli bulunmadığından pazarlıkla alınmak üzere münakasası uzatılmıştır. Eksiltmesi 26/8/937 Perşembe günü saat 10 da Manisada Tüm Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi bedelsiz olarak hergün Manisada Tüm Satınalma Komisyonunda görülebilir. Kilosunun muhammen fiati 25 kuruş ve muvakkat teminatı 1219 liradır. İstekliler Ticaret odasında mukayyet oldukları dair vesika ve muvakkat teminatlarıyla birlikte belli gün ve saatte komisyonuna müracaatları.

Konyadaki kit'atın ihtiyacı olan 645 bin kilo unum kapalı zarfla yapılan eksiltmesinde teklif edilen 12 kuruş 45 santim fiat pahali göründüğünden bir ay içinde pazarlığa konulmuştur. İlk pazarlık 9 Ağustos 937 Pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır. Muhammen tutarı 77400 liradır. Şartnamesindeki % 25 fazlası dahil olduğu halde ilk teminatı 6571 lira 25 kuruştur. İsteklilerin belli saatte komisyonu gelmeleri.

HAYRETTİN ÇİZER

Dr. FETHİ
LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi
bakteriyoloğu

Kan, idrar, balgam, mevadı, gitata, tahlilleri ve (İDRAR VASITASE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATİ TEŞHİSİ) yapıltır.

Beyoğlu : Taksime giderken Meselik sokagi Ferah apartmanı Tel. 40534

İnhisarlar U. Müdürlüğü'nden :

I — Şartname, keşifname ve plânları mucibince Erzurumda yapılacak (58314,47) lira muhammen bedelli Başmüdürlük binası inşaatı yeniden pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

II — Pazarlık, 9/VIII/1937 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 11 de İstanbulda Kabataşta İnhisarlar levazım ve mübayaat şubesini müdürlüğü bina-sındaki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartname ve sair evrak 300 kuruş mukabili İnhisarlar inşaat subesinden alınabilir.

IV — Muvakkat teminat (4190,75) liradır.

V — Taliplerin Nafia vekâletinden verilmiş müteahhitlik vesikalarını hizb bulumaları ve mimar ve mühendis degillerse bu sınıftan bir meslek adamının iştirakını temin etmiş olmaları lazımdır. (4808)

VI — Kayseride inşa edilecek Karabarut, Dinamit, kapsül tecrid depolarıyla bekçi kulübesi ve etrafının tel örgülerle çevrilmesi işleri kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli (11957,06) lira, muvakkat teminat (895,35) liradır.

III — Eksiltme 23/VIII/937 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat on beşte Kabataşta inhisarlar levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname, keşifname ve sair eksiltme evrakı (60) kuruş mukabili her gün İnhisarlar inşaat şubesini müdürlüğünden ve İnhisarlar Kayseri Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Mühürlü teklif mektubu kağıtla vesikalı, şartname, keşifname ve sair eksiltme evrakı ile muvakkat teminat akışını ihtiyaç edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat on dörde kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığında makbuz mukabili verilmiş olmalıdır. (4998)

Ankara Valiliğinden:

Keşif bedeli (36012) lira (07) kuruştan ibaret bulunan Etlik merkez laboratuvarının ilâve yapılacak bina inşaatı kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 19/8/937 perşembe günü saat 16 da Ankara Vilâyeti Nafia Müdürlüğü odasında toplanacak komisyon tarafından yapılacaktır.

İsteklilerin teklif mektupları ticaret odası vesikası ve (2700) lira (91) kuruşlu muvakkat etminatları ve Nafia Vekâletinden aldıkları 937 senesine aid müteahhitlik ehliyet vesikası ile birlikte aynı gün saat 15 de komisyon rıyasetine gelmeleri.

İstekliler keşif evrakı ile şartnamesini Nafia Müdürlüğüne gözden geçirebilirler. (2415) (4842)

İstanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D. No:	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve Hissesi	Hisseye göre muhammen K.
492	Fener Abdisubaşı	Fener cad.	E. 316 Y. 284	İratlı arsa	T. L.
1962	Silivrikapı Ali Fakih	Koçdibek	E. 19 Y. 39/1	Dolaplı kuyusu olan bir kota 6430,70 metre bostanın 1920/192 His.	3920 Kapalı zarf 200 Açık artırma
3203	Bakırköy Cevizlik	E. Andonaki	E. 6 Y. 15	Arsa	150 >
3352	Üsküdar yeni mahalle	Y. Aralık	E. ve Y. 13	Arsa	210 >
3401	Kurtuluş	Fıstık	22	Arsa	160 >
3778	Sarıyer Yenimahalle	Mektep	44	Arsanın 1/2 His.	230 >
3848	Üsküdar Murad Reis	Çavuşdere caddesi	E. 214 Y. 214	Arsa	120 >
4288	Beyoğlu Kamer hatun	Şebek	E. 4 Mü.	Arsa	1470 Kapalı zarf 650 Açık artırma
6552	Edirnekapı Salmatomruk	E. Arpacı bakkal	E. 5-5	Arsa	
		Y. Ari	Y. 7-7 Mü.		
7561	Beyoğlu Hüseyin ağa	İşkembeci	E. ve Y. 4	Arsa	140 >

Yukarıda evsâfî yazılı gayri menkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 18/8/937 tarihine düşen Çarşamba günü saat 14 tediir. Satış münhasırın gayri mübadil bonosiledir.

Kumbardı biri

TÜRKİYE CUMHU RİYETİ ZIRAAT BANKASI

Dr. AHMED ASIM ONUR Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren.

3 üncü sınıfda ameliyat ücreti alınmaz.

Doğum ve kadın ameliyatlarla fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyatlar için çok ehven hussus fiatler. Ortaköy Tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115

Telefon - 42221

Dr. MEHMED İZZET

Dahiliye mütehassisi

Muayenehanesi: Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 17 Bahçe Bey Apartmanı pazarдан maade hergün 13 - 17

İşteki adı: Taksim - 22021

TURK HAVA KURUMU BUYUK PIYANGOSU

4 çü Keşide 11 Ağustos 937 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Bundan başka : 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık ikli adet mükafat vardır.

DİKKAT: Bilet alan herkes 7/Ağustos/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur...

Dr. İhsan Sami Gonokok aşısı

Beloğlu ve İhtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türşisi No. 118

Scandinavian Near East Agency

Galatada Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenag Abo Reval ve bütün
Baltik limanları şark ve Karadeniz başlı-
ca limanları arasında 15 gündür bir azmet
re avdet için montazm postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.

Vingaland vapuru 5 Ağustosa doğru
Saimaa vapuru 7 Ağustosa doğru
Vikingland vapuru 9 Ağustosa doğru
Yakında İstanbul'dan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenber,
Dantzig - Stokholm, ve Oslo limanları
İçin hareket edecek vapurlar.

Vingaland vapuru 5 Ağustosa doğru
Saimaa vapuru 7 Ağustosa doğru
Vikingland vapuru 9 Ağustosa doğru
Fazla tafsılatlı içten Galata'da Tahir han
ünevi katta kain acentalığına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

Üsküdar İcra Memurluğundan:
37/2826

Üsküdar Hasan Nafi, Hüsnîye wekili
Üsküdar'a adlı dairesinde 678 sivil
No. 1 avukat Hüseyin Hüsnî borçlu İstanbula
Zindankapıda 13 No. 1 mağaza
Cümlekçi Haralampos oğlu Fotinin
tapu sicilline nazaran mülkü haremeyn-
den mazbat Gülfem hatun cami serifini ve
mekbîl Feyzi vafından gedigi surf mülük
Gülfem hatun mahalle Karacahmed
caddesinde ve Uncular sokağından bir ta-
rafı atılı. Değirmen mahali ve bir tarafı
kundurak dükkanı ve diğer tarafı tar-
kâm ile mahmut içareti mücecceli ve Kar-
racahmed caddesinde 108 ve Uncular
sokağında 1 No. iki bap dükkanı mülkü-
nün tamamile derununda müstekir bir
adet titinç gediginin elyev bir dükkan
ve üstünde bir oda ve bir helâyi muh-
tevi ve yeni 94/1 No. 1 ve tamamı 1500 lira
kymeti muhammeneli işbu bir dükkan ve
odanın 1200 hisseden borçluaya ait 908
hissesinin mülk ve gediginin 2280 No. 1
kanun hükümlü tevifikân açık artırmâ
ile satılmışına karar verilmiştir. Gayri
menkulun vaziyeti hazırları: Bu gayri men-
kul hâlen cigerci dükkanı olarak kulla-
nlığı ve seyyar bir merdivenle üst kus-
muna gikildikta bir sofa üzerinde bir oda
ve bir hâlde ibaret olan bu dükkanın
füren frenk kremidî dönenmiş olup her
bir sokağa da güneş siperleri mevcuttur.
1 - İbu gayri menkulun artırmâ şart-
name 1/9/937 den itibaren 37/2826 No.
Üsküdar İcra dairesinde muayyen
No. suna herkesin görebilmesi için açık-
tır. Hânda yazılı olanlardan fazla malû-
mat almak istiyenler işbu şartnameye ve
37/2826 dosya No. suna ile memuriyetimize
müracaat etmelidirler. 2 - Gayri men-
kul 14 eylül 937 T. de salı günü saat 16
Üsküdar Paşakapusunda Üsküdar İcra
memurluğu odasında üç defa bağırıldı-
ğın sonra gayri menkulun artırmâ ihale
en çok artıranı ihale edildi. Ancak
artırmâ bedeli muhammen kymeti
% 75 ini bulmaya veya satış istiyenin
alacağı rüçhanı olan diğer alacaklar
bulunup ta bedel bunların bu gayri men-
kul ile temin edilmiş alacaklarının me-
murdan fazlaya çıkmazsa en çok artı-
rannı taahhüdü baki kalmak üzere artı-
rmâ 15 gün daha temid edilerek 29 ey-
lül 937 T. de çarşamba günü saat 16 da Üsküdar
Paşakapusunda Üsküdar İcra mem-
urluğu odasında yapılacak artırmâda be-
deli satış istiyenin alacağını rüçhanı olan
diğer alacaklarım mecmuundan
fazlaya çıkmak ve yeminli ül etti vukuf ta-
ratımdan takdir edilmiş olan kymeti mu-
hammenin % 75 ini geçmek şartile iha-
le edilecektir. Böyle bir bedel elde edi-
lmesse 2280 No. 1 kanuna tevifikân sa-
tış geri bırakılacaktır. Artırmâ bedeli pe-
şindir. 3 - Artırmâya iştirâk için yuka-
da yazılı kymetin % 7 buçuğu nisbetin-
de peş akçesi veya millî bir bankanın te-
minat mektubu tevdi edilecektir. 4 - Gay-
ri menkul kendisine ihaile olunan kimse
herhal veya verilen mühlet içinde parayı
vermezse ihaile kararı fesholunarak ken-
disinden evvel en yüksek teklifi bulunan
kimse arzetsim ofduğu bedelle almağa
razi olursa ona, razı olmazsa veya bulun-
mazsa hemen 15 gün müddetle artırmâ
çıkarılmak ve çok artıranı ihaile edilir.
İki İhale arasındaki fark ve geçen günler
için % 5 den hesap olunacak faiz ve di-
ğer zararlar ayrıca hükmek hacet kal-
maksızın memuriyetimize alicadan tâhsil
olunur. 5 - İpotek sahibi alacaklarla dî-
ğer alacaklarla ve irtifâ hakâ sahiplerinin
gayri menkul üzerindeki hakları
hâsusî faiz ve masrafâ dair olan
iddiaların işbu tâhârinden itibaren
20 gün içinde evrakı müsbîterile birlikte
memuriyetimize bildirilecektir. Aksi halde
tapu siccili ile sabit olmadıkça
satış bedelinin paylaşmasından haric kâ-
hâller. 6 - Alıcı artırmâ bedeli haricinde
olarak karar pulsarı tapu ferâg harci
20 senelik vakif taviz bedelinin vermeye
mezburdur. Gayri menkulun nefsinden
doğan müterakim vergi tanzîfiye ve ten-
vîye ve dellâliye resmi ve vakif içaresi
borçluuya aittir. 7 - Gösterilen günde artı-
rmâya iştirâk edenler artırmâ şartna-
mesini okusun ve lüzümlü malumatı almış
ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve ti-
bar olunur. Yukarıda gösterilen gayri
menkul işbu tâhâr ve gösterilen artırmâ
şartnamesi dairesinde satılacağı tâhâr ol-
nur. M. 1199

DOYCE LEVANT LINYE
G. M. B. HAMBURG
Doyce Levant Linye Hamburg A.
G. Hamburg, Atlas Levant Linye
A. G. Bremen.

Hamburg, Bremen, Anvers, İstanbul
ve Bahrisiyâ arasında azim ve
avdet montazm postalar
İstanbul'da beklenen vapurlar

Adana vapuru 8 Ağustosa doğru
Konya vapuru 14 Ağustosa doğru
Burgaz, Varna, Köstence, için
limanımızdan hareket edecek
vapurlar

Adana vapuru 11 Ağustosa doğru
Yakında Hamburg, Bremen, Anvers
ve Rotterdam limanları için
hareket edecek vapurlar

Adana vapuru 11 Ağustosa doğru
Fazla tafsılat için Galata'da Ova-
kîmî hamâna DOYCE LEVANTE
LINYE vapur acentâlısına müracaat.
Telefon: 44760 - 44769

NE MUTLU...

Ne mutlu o
güzel kadına
ki, güzellikini
muhabaza etmesini bilir. Ve
yine ne mutlu o güzel olmayan
kadına ki güzelleşmenin
sırını bilir.

KREM VENÜS
bütün güzel kadınlarla güzel
olmamış yahud güzel görünmeyen
kadınların biricik dostudur.

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:
Mukaddeme Galatada Hayar hanında
91 - 93 numaralı mahalle iken hâlen ika-
metgâhı meşhûl bulunan Sava Patrikya-
dise.

Osmanlı bankasının zimmetinde dai-
remiz 32/577 numaralı dosyasile alaca-
ğı olan meblâğın temini için hisseli olâ-
rak sahibi bulundugu ve Büyükkâda
Maden mahallesinde Ayanikola sokağın-
da yen 48 ve yine mezkûr mahalle Nizam
mahallesinde Dil sokağında eski 35
yeni 1 ve yine Büyükkâda Nizam ma-
hallesi Kâmino sokağında eski 35 yeni 1
numaralarla mûrakkam ve haciz edil-
miş olan gayri menkulâtınız karar veşhi-
ye yapılan birinci açık artırmâları net-
cesinde mezkûr gayri menkulâtın Bü-
yükkâda Maden mahallesinde Ayanikola
sokağında yeni 48 No. 1 evin hissesi ellî
lira ve Nizam mahallesinde Dil sokağında
eski 35 yeni 1 No. 1 bostan hissesinin
25 lira ve Kâmino sokağında eski 35 yeni 1
No. 1 çamlik mahallîn ise 25 lira mu-
kulâde talbi uhdesinde kalmış ise de
mekzûr bedeller yukarıda mahal ve so-
kağı gösterilen gayri menkulâtı takdir
olunan kymetin satılığı çıkarılan his-
selerde misip kymetlerin % 75 ini bul-
madıñ cihetle ikinci açık artırmâları ya-
pulmak üzere tekrar artırmaya konusus
olup 27/8/937 tarihine müsadîf cuma gü-
nün saat 14 den 16 ya kadar dairemizde
yapılacak olan ikinci açık artırmâsında
mekzûr gayri menkulâtaki hisselerin en
çoç artıranâ üzerinde ihaileleri icra ol-
durulması malumunuz olmak ve bu husus-
taki İlân varakasının tarafınıza tebliğ
mak amâzı kalmak bulunmak üzere keyfîyet
makamma kaim bulunmak üzere keyfîyet
ilânen tebliğ olunur. M. 1199

**Umum Emlâk
Acentesi**

Galata Ömerabit han 2. ci kat
No. 24

EHVEN SERAITLE

EMLÂK İDARESİ

KIRALIK APARTIMAN

EMLÂK

ALIM ve SATIMI

TELEFON: 49419

Muayeneye davet

Fatih askerlik subesinden:
332 doğumlu ve bu doğumularla muame-
leye tabii bulunan ve liseyi ikmal ettikten
sonra daha yüksek tâhsile devam etmek
arzusunda olmayan tam ehliyetnameli ki-
si, hizmetli erlerin sihhi muayeneleri yap-
turmak üzere tez olarak şubemizi gel-
meleri, ve daha eski doğumularla olup
her hangi bir sebep ve suretle sevk
edilmiş bulunan kısa hizmetli ve tam
ehliyetli erlerin de subeye gelmeleri lü-
zumu tebliğ olunur.

12 ağustos perşembe günü

PANORAMA

bâhesinde

Büyük SUNNET DÜĞÜNÜ

Münir Nureddin

Telefon: 41065

İstanbul Levazim âmirliği ilânları.

İstanbul Yollama Müdürlüğü için 15
ton motorin 12/8/937 perşembe günü
saat 14,30 da Topanede Satınalma ko-
misyonunda açık eksiltme ile alın-
caktır. Tahmin bedeli 1050 liradır. İlk
teminati 78 lira 75 kuruşur. Şartname-
si komisyonunda görülebilir. İsteklile-
rin belli saatte komisyonu gelmeleri.
(4659) (56)

Piyade atış, Maltepe Lisesi, Topçu
nakliye okulu ve Bursa Askeri lisesi
için dört adet buhar kazanı ile sekiz
adet sıcak su deposu 12/8/937 perşem-
be günü saat 15 de Topanede satınalma
komisyonunda kapalı zarfla eksiltme
yapılacaktır. Beher buhar kazanı
nın tahmin bedeli İstanbul için 1395
lira Bursa için 1480 lira beher su de-
posunun tahmin bedeli İstanbul için
425 lira Bursa için 475 liradır. Hepsi
nin ilk teminati 687 lira 37 buçuk kuru-
şur. Şartnamesi komisyonunda görülebilir.
İsteklilerin kanuni vesikalariyle
birlikte belli gün ve saatte komisyonu
vermeleri. (54) (4657)

İstanbul Yollama Müdürlüğü için
1500 kilo makine yağı 12/8/937 per-
şembe günü saat 14 de Topanede Satınalma
komisyonunda pazarlıkla satılacaktır.
Tahmin bedeli 375 liradır. İlk teminati 28 lira 13 kuruşur.
İsteklilerin belli gün ve saatte komisyonu
gelmeleri. (57) (4660)

Askeri baytar okulunda köhneye ay-
rılan 363 çift kundura 10/8/937 salı
günü saat 15 de Topanede satınalma
komisyonunda pazarlıkla satılacaktır.
Tahmin bedeli 25 liradır. Teminati 3
lira 75 kuruşur. İsteklilerin belli saatte
komisyonu gelmeleri. Kunduralar
baytar okulunda görülebilir. (65) (4910)

İdareleri İstanbul levazim âmirli-
ğine bağlı müessesat için müteahhit
nam ve hesabına 32 bin kilo kırmızı
domates, 80 bin kilo pathcan, on bin
kilo bamya, 1300 kilo yeşil ince biber
4000 kilo dolmalık biber 11500 de-
met maydanız 9 Ağustos 937 Pazartesi
günü saat 14,30 da Topanede satınalma
komisyonunda pazarlıkla eksiltme
yapılacaktır. Tahmin bedeli 6774 lira 75 kuruşur.
İlk teminati 508 lira 10 kuruşur. Şartnamesi
komisyonunda görülebilir. İsteklilerin
kanuni vesikalariyle beraber belli saatte
komisyonu gelmeleri. (71) (5002)

Tophane firmâsının keşfi mucibince ta-
miratı 13/8/937 cuma günü saat 15
de Topanede satınalma komisyonunda
pazarlıkla eksiltme yapılmaktadır. Keşif
bedeli 999 lira 56 kuruşur.
İlk teminati 75 liradır. Şartname
ve keşif komisyonunda görülebilir.
İsteklilerin bu gibi inşaat yaptıkları
daire vesika ibrazı mecburi olduğunu
ihaile işbu vesikalariyle belli saatte
komisyonu gelmeleri. (74) (5005)

İdareleri İstanbul Levazim âmirli-
ğine bağlı müessesat için 15 ton ka-
şar peynirinin 24/8/937 Salı günü
saat 15 de Topanede satınalma ko-
misyonunda kapalı zarfla eksiltme
yapılacaktır. Tahmin bedeli 9 bin li-
radır. İlk teminati 675 liradır. Şartname
komisyonunda görülebilir. İsteklilerin
2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü
maddelerindeki belgelerle beraber
teklif mektuplarını ihaile saatinden
bir saat evvel komisyonu vermeleri.
(72) (5003)

İdareleri İstanbul Levazim âmirli-
ğine bağlı müessesat için 30 ton be-
yaz peynirin 24/8/937 Salı günü
saat 15,30 da Topanede satınalma ko-
misyonunda kapalı zarfla eksiltme
yapılacaktır. Tahmin bedeli 12 bin li-
radır. İlk teminati 900 liradır. Şartname
komisyonunda görülebilir. İsteklilerin
2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü
maddelerinde yazılı belgelerle beraber
teklif mektuplarını ihaile saatinden
bir saat evvel komisyonu vermeleri.
(73) (5004)

Sark Malt Hulâsası

Iştah ve kuvvet için en birinci İlâctır

Çocukların dışlerinin kolayca çıkışmasına, kemiklerin
kuvvetlenmesine, çocuk emziren annelerin sütünün
çoğalmasına yardım eder.

Bilümum eczanelerde bulunur.

Müsabaka imtihani tehir edilmiştir.

Türkiye cumhuriyeti ziraat bankasından:

(İstanbul Yüksek İktisad ve Ticaret mektebi mezunlarının askerlik kamp-
lарının Ağustos 1937 sonundan evvel bitmeyeceği vuku bulan müracaatlardan
anlaşıldıktan müsabaka imtihannâ başlangıcı 8 Eylül tehir edilmiştir.)

1 - Bankamiza müsabaka ile ve müsabakada gösterilecek muvaffakiyet
derecesine göre mecmu (12) den az olmamak üzere lizumu kadar müfettiş
namzedi ve şef namzedi alınacaktır.

2 - Bu müsabakaya girebilmek için Siyaset Bilgiler veya Yüksek İktisad
ve ticaret okulundan ve yahut Hukuk Fakültesinden veya bunların yabancı
memleketlerdeki benzerlerinden diplomâlı olmak gerektir.

3 - Müsabaka 8,9 ve 10 Eylül 1937 de Ankara ve İstanbul Ziraat Banka-
larında yazı ile yapılacak ve kazananlar, yol paraları verilecek Ankara getirilir,
Eylül sarfında sözli bir imithâna tabi tutulacaktır.

4 - Yeni kanunumuz mucibince tekaütlük hakları da haiz olmak şartiy-
le müfettiş namzetlerine (140) ve şef namzetlerine (130) ar lira aylık verilecek-
ti.

Müfettiş namzetleri iki senelik bir stajtan sonra müfettişlik imtihannâ
girecekler ve kazanırlar (175) lira aylıkla müfettişlige terfi edeceklerdir.

Ankara Umum Müdürlüğü servislerinde çalıştırılacak olan şef namzetleri
ise bir senelik stajtan sonra yapılacak ehliyet imtihannâsında müvaffak olurlar
ise şeflik terfi edeceklerdir.

5 - İmtihannâ programı ile sair şartları gösteren matbular Ankara,

Ankara Enternasyonal sergisinde altın Madalya kazanan

İsviçre'de webbolite A. G. İn VEBOLID CİHAZLARI

Kuyunuzun, musluğunuza kireçli ve acı suyunu 0 - 1 derecede tatlı suya çevirir.

Vebolid ile kireci tasfiye edilmiş su;

BANYODA :

Cildi ve saçları ipek gibi yumusatır, ondülasyonu devam ettirir, saçların kepeklenesmesine mânî olur.

YEMEK ve ÇAYDA :

Et ve kuru sebzeleri çabuk pişirir ve lezzet temin eder, çaya kendi nefis renk ve kokusunu verir.

ÇAMAŞIR ve BÜLAŞIKTA :

Sodaya ihtiyaç kalmaz, elleri tahribattan kurtarır, sabundan % 60 tasarruf temin eder, çamaşırın yıpraamasına mânî olur.

KAZAN ve KALORİFERDE :

Kazanların kireç tutmasına ve boruların zamanla tikanmasına mânî olur.

BOYAHANELERDE :

Daha az boyalı sarfile daha parlak ve sabit netice verir.

VEBOLID :

Kaloriferlerde, motör, radyatör ve şömizlerde ve aletlerde sanayide, ev idaresinde, hastane, laboratuvar, mektep, otel ve lokantalarla mutlaka lâzımdır.

Tazyikli ve tazyiksiz su ile işler, saatte 250 litre tasfiye eden portatif cihazlar.

25 T. Lirası

VEBOLID LIMITED İstanbul, Galata, Voyvoda caddesi No. 40-42 Tel. 44507

Satış yerleri:

Ankara: Vehbi Koç Ticaret Evi ve Şark Merkez ecza deposu - İstanbul: Ziyaeddin Said Voyvoda Cad. 40 - 42 Galata - İzmir: Şifa eczanesi - Adana: Feyzi Dural - Samsun: Şik Terakki Ticarethane - Kütahya: İhsan Şerif eczanesi - Malatya: Mahmud Nedim ve Biraderi - İnebolu: Selâhaddin Çelebi - Sivas: Yusuf Ziya Ünsalan ve oğlu - Biga: Zühtü Zeren - Kastamonu: Mustafa Nuh oğlu - Taşköprü: Tükmen kardeşler - Elâzığ: Salim Kule - Bahkesir: Hulusi Erdin - Denizli: Eczacı Sabri - Aydın: Raif Günaydin - Bursa: Behçet Yarıcı - Merzifon: Larlar kardeşler - M. Akhisar: Hilmi Faiz - Tosya: M. Remzi Damgaci oğlu - Mersin: Halid Arsal, Singer acentası - Eskişehir: Hikmet Özgür - Muğla: Faik Kazem oğlu - Edremit: Ali Rıza Karagöz oğlu - Edirne: Aziz İş Bilen - Zonguldak: Mehmet Hilmi Gürol - Gaziantep: Mehmet Sırı Özka - Antalya: Adil Aşçı oğlu - Diyarbekir: Celâl Ayyıldız - Adapazarı: Eczacı M. Reşat Kürem - Safranbolu: Nuri Sarı oğlu - Ayvalık: Salih ve Necmi Komili.

Anadolu, Hatay, Suriye, I'ak ve İran'ın başlıca şehirlerinde satış yerleri ve plâsyeler aranıyor.

BAYANLAR,

Büyük dertten kurtuldunuz!

FEMİL

Kadının adet zamanlarında kullanacağı yeni ve sıhhi bir tuvalet «serviyeti» dir. Hususi (FEMİL) bağı denilen bir bağla kullanılır. En ince ve en sık elbiseler altında görünmez, çıktıktı ve biçimsizlik yapmaz. FEMİL sıhhi ve fenni bir şekilde husus bir pamukla hazırlanmıştır. Emici kuvveti fazladır. Kani derhal emer. Asla kurumadığı gibi, ıslaklıkda vermez. Gayet hafif ve yumuşaktır, cilde yapışmaz, tâhriş etmez. Bayanlar, evde yazlıkta, sporda vazife, mektepte seve seve kullanacağınız FEMİL siz çamaşır zahmetlerinden tamamile kurtarmıştır. FEMİL ve bağlarını bir defa aybaşlarında kullanmak bütün dünya doktorlarının bunu neden ısrarla tavsiye ettiklerini anlamaya kifayet eder. Her eczane, parfümôri ve büyük tuhafiye mağazalarında bulunur.

Ismet Eczane ve Lâboratuvarı Galata, İstanbul Tel. 49247: Eczaya müteallik her siparişi müşterilerini memnun edecek bir şekilde dikkat ve süratle gönderir.

Her akşam
Harbiyede

BELVÜ

Alaturka
kısımında

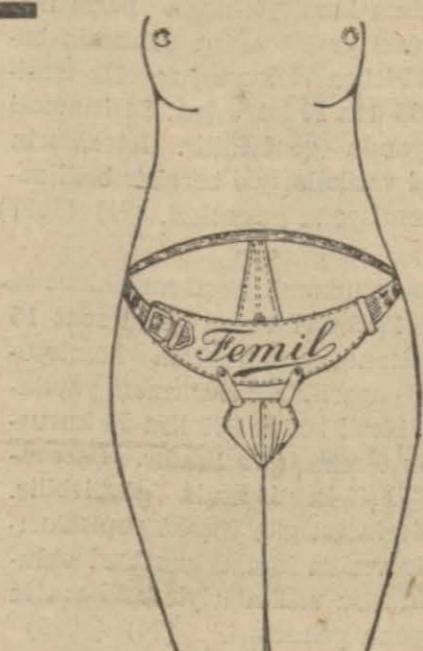
Misir film yıldızı ve meşhur rakkasesi
TAHİYYE MUHAMMET

seanslarına devam ediyor.

Ayrıca solist Bayan

MUALLA

ve Zeybek, Anadolu revüleri

HÜSEYİN CAHİD

Fikir Hareketleri

198 ci sayısı çıktı
7 Ağustos 1937 Cumartesi

İÇİNDEKİLER :

Relyam usulü ve mahzurları (Francisco Nitti) — Millet ve milliyetçileri (Paul Henry) — Meşrutiyet hatırları (Hüseyin Cahid Yalcın) — Amerikan bedeviliği (Jules Romans) — İnsanlar neden ölürlüler (Lévy - Brühl) — Muhtelif sanatlardan teşekkürler (Félicien Chalaye) — Siyasi mezhepler tarahinde mühüm simalar: Jean-Baptiste Vico G. Mosca — Matbuat hayatı: Ziyafer yahut ask (Eflatün) — Filozoflar Hayat ve mezhepleri (Will Durant) — Timurun sarayı, bir İspanyol sefiri (Clavijo) — Kitablar arasında (Küçük notlar) — Lehde ve aleyde — Vecizeler.

Fiyeti 20 kuruş

Müraçaa yerî:

İstanbul: Ankara caddesi, No. 100 — Matbaacılık ve Gazetecilik Bürosu — İlahi İlahi Ocası

SATILIK BINA

Çağaloğlunda Sıhhat ve İctimai Muavenet Direktörlüğü karşısında
Kızılay Eski Merkezi Umumi Binası Satılıktır.
Müracaat mahalli; Kızılay Hamında Satış Deposu Direktörlüğü

Mümuâni mevâiat müdürü: Selâmi Sedes

GÖZÜNÜ SEVDİĞİM ZEYTINYAĞI

Bununla pilâv mi? Tatlı mı? Mayonez mi?

Patlıcan dolması mı? pişirsem, Salatamı yapsam

Piyasada hayret ve dehşet uya ndiran tenzilâtlı yeni fiatler:

Tam 1-4 Litre	Şişe	40	1 Kilo	Tenekele Kutu	90
» 1-2 »	» 60	3 »	» »	» 225	
» 1 »	» 100	5 »	» »	» 375	
» 2 »	» 200	7 »	» »	» 525	

H A S A N D E P O S U

Çalışamıyor, devasız bir derde uğramış gibi meyustur

Düşünmüyor ki bir iki kaşe

NEVROZİN

onu bu yarım baş ağrısile sinir ağrılardan kurtarmağa kâfi gelecektir.

NEVROZİN

Bütün ağrı, sizi ve sancıları derhal dindirir. Soğuk algınlıklarına, gripe, romatizmaya, baş ve diş ağrılara, nezleye, sinir, adale ve bel ağrılariyle kırkılağa karşı bilhassa müessîirdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

SEFALİN

İsim ve kutuya dikkat

NE İÇİN?

Baş ve Diş ağrısına karşı = SEFALİN

GRİP ve NEZLEYE karşı = SEFALİN

BÜTÜN Ağrılara karşı = SEFALİN

İsim ve kutuya dikkat

MUHAKKAK TECRÜBE EDİNİZ.

Eczanelerden 1 lik ve 12 lik ambalajlarını arayınız.

Eczane ve en muannit cild yaralarından kurtulmak için

EKZAMİN